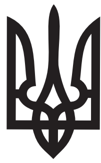
П'ЯТНИЦЯ, 14 ЖОВТНЯ 2005 РОКУ. ■ № 194 (3694)

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

Замість мартенівських печей — конвертори

На ВАТ «Алчевський металургійний комбінат» Луганської області триває технічне переоснащення.

Відповідно до програми, застарілі машини тут повністю замінять більш досконалими. Уже розпочато будівництво киснево-конверторного цеху безперервного розливу сталі. Сталь виплавлятимуть не в мартенівських печах, а в конверторах. За прогнозами фахівців, це значно підвищить її якість та зменшить шкідливий вплив на довкілля.

На знімку: бетоняр Володимир Степанець під час закладання фундаменту.

Фото Вадима ЛІСНОГО (Укрінформ).

■ НОВИНИ

В Америці заарештовано Володимира Щербаня

У США затримано та заарештовано колишнього голову Сумської обласної держадміністрації Володимира Щербаня. **Про це повідомляє агентство Укрінформ** з посиланням на Генеральну прокуратуру України.

В. Щербаня обвинувачують у скоєнні низки тяжких злочинів, зокрема, у зловживанні службовим становищем, перевищенні службових повноважень, вимаганні та шахрайстві з фінансовими ресурсами. Внаслідок незаконних дій екс-голови Сумської облдержадміністрації державі завдано збитків на десятки мільйонів гривень.

У травні В. Щербаня було оголошено у міждержавний розшук. Зарічний місцевий суд Сум дав згоду на його затримання і доставлення в Україну. Генпрокурор України Святослав Піскун сподівається, що Володимира Щербаня найближчим часом буде депортовано в Україну.

Хто скоїв замах на в. о. міського голови Ялти?

«Голосу України» стали відомі подробиці резонансної справи про замах на виконуючого обов'язки мера Ялти Олександра Чабанова. Градоначальника намагалися розстріляти увечері в районі готелю «Ялта-Інтурист», біля ресторану «Алегро», за яким розташований котедж потерпілого. За міліцейською версією, двоє невідомих зробили два постріли в Олександра Чабанова і зникли. Сам постраждалий твердить, що на нього напали у дворі, а потім забігли до його будинку. Він дістав наскрізне поранення в м'які тканини передпліччя правої руки, кістка не зачеплена. Друга куля не влучила. На місці злочину знайдено дві гільзи калібру 7-62: одну у дворі, другу — в одній з кімнат будинку. Медичну допомогу Олександру Чабанову надали оперативно на місці. Від госпіталізації він відмовився, після чого його доставили додому.

(Продовження читайте на 4-й стор.).

Аграрії готуються до страйку

Страйковий комітет представників АПК створено на Вінниччині. Про це було повідомлено на сесії облради 12 жовтня ц. р., коли на вимогу членів постійної комісії облради з питань розвитку агропромислового комплексу депутати розглянули незаплановане питання про кризові явища на селі.

За словами голови комісії, керівника ради сільгосппідприємств області депутата Миколи Панасюка, у регіоні продано лише 10—12 відсотків вирощеної сільгосппродукції. «Всі чекають нормальних цін!» Якщо ситуація не зміниться, уточнив промовець, 80 відсотків сільгосппідприємств Вінниччини збанкрутіють. І це за умови, що в області є надлишок сільгосппродукції: зібрано майже два мільйони тонн зернових і вже вироблено 100 тисяч тонн цукру.

Депутати прийняли звернення до Президента та уряду з вимогою вжити негайних заходів щодо виправлення ситуації. І перспективи невтішні: у проекті держбюджету-2006 на розвиток АПК замість необхідних 17 мільярдів гривень передбачено лише 1,2 мільярда, **інформує наш власний кореспондент Віктор СКРИПНИК.**

У харківському метро з'явилися «мертві душі»

У харківському метрополітені скандал. Один із пасажирів зняв на відео, як службовець метрополітену «накручує» лічильник турнікета, через який проходять лише ті пасажири, котрі мають право на безплатний проїзд. Плівка потрапила на місцеві телеканали. З'ясувалося, щорічно керівництво харківської підземки вимагає від держави компенсацію за безплатні перевезення величезної кількості пасажирів. А щоб отримати більше, фальсифікують дані.

(Продовження читайте на 4-й стор.).

■ ФОТОФАКТ

Сьогодні православні відзначають Покрову Пресвятої Богородиці. Цього дня також святкують День українського козацтва, покровителькою якого є Матір Божа.

На знімку: стародавня ікона Покрови Пресвятої Богородиці.

Репродукція Віктора МИХАЙЛОВА (Укрінформ).

Україно-російські відносини не повинні залежати від кон'юнктурних чинників

Учора до Києва з офіційним візитом прибув Голова Ради Федерації Федеральних зборів РФ Сергій Миронов. На сьогоднішній ранок заплановано переговори Голови Верховної Ради України Володимира Литвина з главою верхньої палати російського парламенту. А напередодні Сергій Миронов зустрічався з Президентом України Віктором Ющенком.

Перед поїздкою в Україну пан Миронов висловив переконання в тому, що російсько-українські відносини не повинні залежати від яких-небудь кон'юнктурних чинників. Він відзначив актуальність швидкого початку роботи російсько-української міждержавної комісії, головами якої є президенти Росії і України, і запропонував створити під егідою комісії Раду з ділового та інвестиційного співробітництва, до складу якої мають входити представники не тільки великого капіталу, а й середнього і малого бізнесу.

Ніязов відмовився підписати з Києвом газовий контракт

Президент Туркменистану Сапармурат Ніязов заявив, що відкладає на невизначений час підписання 30-річного контракту з Україною про постачання природного газу і вимагає участі Росії в такій угоді.

Крім того, Ніязов зажадав від України сплатити борги за поставлений газ. «Давайте розрахуємося. Потім нам легше буде співпрацювати», — заявив Ніязов під час зустрічі з міністром палива й енергетики України Іваном Плачковим і главою НАК «Нафтогаз України» Олексієм Івченком. Туркменбаші відзначив, що Київ не погасив товарну частину оплати газу: «Вивантажено всього на 8,7 мільйона доларів із 484 мільйонів».

Надра належать народу. А ціна на газ?

«Ми виходимо з Конституції, у якій записано, що земля та її надра належать народу, і кожен громадянин має право на їх користування». Так прокоментував в інтерв'ю «Голосу України» лідер депутатської фракції політичної партії «Вперед, Україно!» Ігор ШАРОВ проект Постанови Верховної Ради про встановлення мораторію на підвищення у 2006 році відпускних цін на газ для населення та підприємств житлово-комунального господарства, внесений ним на розгляд ВР у співавторстві з народними депутатами з цієї фракції Миколою Нощенком і Віктором Драчевським.

Україна цього року, за словами І. Шарова, планує видобути 20,4 млрд. кубометрів природного газу, собівартість видобутку 1000 кубометрів голубого палива становить 15—17 доларів США, а відпускна ціна для населення з урахуванням усіх тарифів на транспортування — 36—45 доларів, для підприємств комунальної теплоенергетики — майже 50. «За нашою інформацією, Національна комісія регулювання енергетики погодила ціну на природний газ для населення майже вдвічі більшу за нинішню — 343,6 грн. за 1000 кубометрів, — сказав І. Шаров. — Відповідно, зросте ціна й для інших споживачів».

Парламентарії прагнуть довести, що зростання цін є неприпустимим через низькі зарплати, пенсії та платоспроможність людей і сподіваються, що постанова Верховної Ради зможе запобігти соціальній напруженості.

■ ГАРЯЧА ЛІНІЯ

У вівторок, 18 жовтня, з 13.30 до 14.30 за телефоном 454-88-77 ви можете з'ясувати все про футбол у президента ФФУ Григорія Михайловича СУРКІСА.

ПОЛІТИКА

П'ЯТНИЦЯ, 14 ЖОВТНЯ 2005 ▪ № 194 (3694)

Тимчасова слідча комісія ВР із розслідування обставин організації касетного скандалу та його впливу на стан національної безпеки України постановила запросити на своє засідання осіб, які проходять по касетному скандалу, а також усіх, хто має будь-яку інформацію про нього

Народний депутат України, член фракції Партії регіонів Тетяна БАХТЄЄВА: «Порушення хоча б одного пункту підписаного Меморандуму порозуміння між владою та опозицією — неприпустиме. Це було б утрачене майбутнє»

▪ ВІТАЄМО!

Ювілей Бориса Олійника

З нагоди 70-річчя народного депутата України, відомого поета і публіциста, академіка **Бориса ОЛІЙНИКА** 26 жовтня в Національному палаці «Україна» відбудеться його творчий вечір. На прес-конференції, яка відбулася вчора, Борис Ілліч розповів про свій життєвий і творчий шлях, відповів на численні запитання журналістів. І запросив усіх своїх шанувальників на зустріч з ним.

***

Рада Всеукраїнської професійної спілки народних депутатів України у Верховній Раді України та профспілковий комітет профспілкової організації народних депутатів України IV (XV) скликання щиро вітають народного депутата України IV (XV) скликання **СОЛОШЕНКА Миколу Павловича** з 55-річним ювілеєм та бажають міцного здоров'я, щасливих днів і плідних справ, довголіття, благополуччя та здійснення всіх задумів!

Людина, яка знає дорогу до мрії

12 жовтня, в день народження народного депутата Степана ХМАРИ, в Національній спілці письменників України відбулася презентація його книжки «Дорогою до мрії. Вибрані праці».

У двотомнику — роздуми автора про те, якою могла б бути Україна. І чому не стала такою. Чому і сам Степан Хмара, і тисячі його однодумців усе ще торують шлях до здійснення найбільшого сподівання в незалежній Українській державі, чому натикаються на перепони там, де вже давно повинна була б пролягти гладенька, як скло, магістраль. Усе, що пережив, вистраждав, чим печалився і радів, Степан Ількович переніс на сторінки книги, і це документальне відтворення вражає більше, ніж найвигадливіший художній сюжет. Він справді пише, як дихає: легко, органічно, природно.

Напевно, мало хто з партійних соратників та симпатиків Степана Хмари знає, що «вічний революціонер та еталон опозиційності з твердим, наче криця, політичним хребтом», не цурається ніжного поетичного слова. Що підписані псевдонімом Максим Сагайдак поезії належать його захованій за бронею «кременевості» душі. Читачі двотомника збагнуть і «неліричні» таємниці автора: як з благополучного стоматолога в галицькому містечку Степан Хмара перетворився на суб'єкт найпильнішої уваги кадебешних «знавців буржуазного націоналізму» в масштабах радянської імперії. Що підштовхнуло його до шляху, «колючішого від терну». І чому він ніколи не кається за цей небезпечний вибір.

Життя для нього було «завжди дуже цікавою штукою». Навіть у штрафному ізоляторі він не втрачав смак до нього. Може, в цьому і полягає таїна неймовірної витривалості аксакала українського парламентаризму? Втім, на презентації Степан Ількович хотів менше говорити про минуле. Той відрізок дороги до мрії, що ще належить пройти, нині болить йому більше, ніж спогади про пережите за ґратами. І він хоче говорити про майбутнє «без регламенту», щоб переконати слухачів, перелити в їхні серця упевненість: колись ми здолаєм-таки той колючіший від терну шлях.

Присутні на презентації однопартійці Степана Хмари з УНП, письменники, історики, правники «рецензували» не так його книгу, як самого автора-іменинника. Хтось пожартував, що Степан Ількович настільки безкомпромісний, що встиг пересваритися майже з усіма колишніми соратниками. Звісно, до жарту які претензії? Але, здається, було б точніше сказати, що це колишні соратники пересварилися з принципами, яким ніколи не зраджував Степан Хмара. Тими принципами, що, наче дороговкази, окреслюють напрямок до його і нашої мрії. Тому і розійшлися їхні шляхи...

Людмила КОХАНЕЦЬ.

В уряді вакансій більше немає

Юрія ПОЛЯЧЕНКА призначено міністром охорони здоров'я України. Указ про це Президент Віктор Ющенко підписав 12 жовтня, повідомляє його прес-служба. Посада глави Міністерства охорони здоров'я до останнього часу була єдиною вакантною посадою в новому уряді. Ю. Поляченко з листопада 2003 року по червень 2005 обіймав посаду заступника секретаря Ради національної безпеки і оборони України. До цього Ю. Поляченко працював першим заступником міністра охорони здоров'я України. У МОЗ працював з 2001 року.

42-літній Ю. Поляченко — син президента холдингової компанії «Київміськбуд» Володимира Поляченка.

Зусилля парламенту були немарні

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

У нас дуже міцна основа для поглиблення україно-французької співпраці в економічній, політичній та культурній сферах. Динамічний розвиток міжпарламентських відносин лише підтверджує їх важливість для двосторонніх стосунків.

На цьому наголосив Голова Верховної Ради України Володимир Литвин під час учорашньої зустрічі з Надзвичайним і Повноважним Послом Французької Республіки Філіпом де Сюрменом, який завершує свою роботу в нашій країні.

«Я пережив дуже цікавий період і був свідком тих зусиль, які доклав український парламент до того, щоб Україна просувалася мирним шляхом до демократії», — зазначив посол.

Було висловлено спільне переконання, що відносини між країнами та між парламентами зміцнюватимуться й розвиватимуться. А Володимир Литвин подякував Філіпові де Сюрмену за плідну роботу.

Вл. інф.

Ми заслуговуємо на членство в СОТ

Учора Голова Верховної Ради України Володимир Литвин зустрівся з делегацією палати представників Конгресу США на чолі з головою підкомітету з питань фінансування зарубіжних проектів Комітету з питань виділення бюджетних коштів Джимом Колбі.

«Після президентських виборів у нас склалася принципово нова ситуація, яка дозволяє наповнити україно-американські відносини новою якістю, реалізуючи їх як стратегічне партнерство», — зазначив глава парламенту. Характеризуючи нинішню суспільно-політичну та економічну ситуації як стабільні, Володимир Литвин відзначив ефективність співпраці парламенту та уряду в роботі над важливими питаннями, зокрема над бюджетом країни на наступний рік. Прозорість у визначенні проблем та їх розв'язанні, на думку Голови ВР, свідчить, що Україна просунулася на шляху демократичного прогресу.

Голова Верховної Ради наголосив: парламент готовий до розгляду тих законопроектів, які потрібні для вступу до СОТ, слід чітко визначити перелік цих документів і аргументи щодо необхідності саме цих і саме таких законів.

У свою чергу пан Колбі підтвердив зацікавленість Конгресу США у розвитку відносин з Верховною Радою України. Було також обговорено питання технічної допомоги з боку США, зокрема з метою підвищення безпеки Чорнобильської атомної станції та підтримки демократичних установ в Україні, сприяння розвиткові політичних партій, становлення громадянського суспільства.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Громаді — реальну владу і гроші

▪ ПАРЛАМЕНТСЬКІ СЛУХАННЯ

Як повідомлялося раніше, у Верховній Раді відбулися парламентські слухання «Децентралізація влади в Україні. Розширення прав місцевого самоврядування».

Розмови про необхідність децентралізації влади і розширення повноважень органів місцевого самоврядування ведуться вже кілька років поспіль, сказав під час виступу голова Асоціації сільських, селищних і міських рад, нововодолазький (Харківська область) селищний голова Віктор Слиж. Усі погоджуються з необхідністю такого кроку, але фактично права місцевого самоврядування звужуються, а влада дедалі більше централізується. Особливо загрозливої форми, зазначив В. Слиж, вона набула за часів прем'єрства Юлії Тимошенко. «Централізація фінансових ресурсів, а потім їх перерозподіл стали нормою для Міністерства фінансів. Держава в особі Кабінету Міністрів та Міністерства фінансів довела бюджети сіл, селищ та міст районного значення до злиденного існування», — наголосив він.

Нині на харчування в лікарні виділяється від 10 копійок до гривні на добу, а на ліки — від 15 до 80 копійок. І люди з Міністерства фінансів ще говорять про соціальну орієнтацію наших бюджетів?— цікавився селищний голова. Щоб виправити ситуацію, Володимир Слиж закликав Верховну Раду якнайшвидше прийняти закони: про місцеві податки і збори, про комунальну власність, про нерухомість, а також внести зміни до Бюджетного кодексу.

Наших громадян насамперед турбують не розбірки у владній команді, а їх особисте благополуччя, стрибок цін і робота комунальних служб, зазначив під час виступу секретар Київради Володимир Яловий. Нині треба говорити про те, що місцеве самоврядування повинно стати врівень з державною владою і отримати певний паритет і певний статус. А починати, на переконання В. Ялового, треба із законодавчих змін.

Із проханням якнайшвидше ухвалити законопроект 3207-1 до парламенту звернувся голова Волинської обласної ради Василь Дмитрук. Адже, зауважив він, передбачені законом положення стануть важливою основою подальшого здійснення реформ. Щоправда, зазначив голова області, закон лише частково охоплює комплекс проблемних питань. Однак, виходячи із ситуації, що склалася, зокрема, у сфері фінансів та бюджету на місцевому рівні, у відносинах між державою і місцевим самоврядуванням щодо міжбюджетних трансфертів, закон необхідно прийняти.

Водночас він наголосив на необхідності вирішення питання про зміцнення і розширення доходної бази місцевих бюджетів, які спрямовують на фінансування самоврядних повноважень. Зокрема, залишати на місцях кошти від сплати ліцензій та державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності, що видаються виконавчими органами відповідних рад.

Як наголосив Голова Верховної Ради Володимир Литвин, під час слухань відбулося фактично «публічне вигулювання проблеми». Володимир Литвин зазначив, що серйозно підходити до її розв'язання, комплексно вмонтовуючи її в загальний контекст розвитку України, ми зможемо лише після парламентських виборів. «Бо у нас так, як ви розумієте, обіцяного три роки чекають, а четвертий рік передвиборний, він практично не рахується, він викреслюється з нашого життя».

Треба, відмовившись від гасел, говорити, що потрібно Україні всерйоз, надовго і назавжди, — наголосив Володимир Литвин.

Олена ГОРБУНОВА.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Учасники парламентських слухань

Залізна логіка з іржавими плямами

Представники громадянської партії «Пора» завітали «на вогник» до Генпрокурора: Святослав Піскун після недавнього пікетування «пористами» ГПУ люб'язно погодився на зустріч з ними за «мирних обставин». Цією зустріччю активісти партії розпочали серію «круглих столів» з представниками силових структур під загальною назвою «Чому бандити не сидять у тюрмах?».

За версією від гостинного господаря з Різницької, їх, бандитів, нелегко загнати за грати. Ще більше ускладнить цей процес дарований парламентом і затверджений Президентом імунітет для депутатів усіх рівнів. Тепер, нарікає пан Піскун, доведеться закривати частину кримінальних справ, порушених його відомством проти низки народних обранців місцевого значення. Ще складніше із заповненням тюрем буде в майбутньому, коли «люди, нечисті на руку, почнуть купувати собі місця в різних радах».

Відповів Генпрокурор і на кілька запитань із «минулого». Він запевнив, що Віктор Ющенко «був отруєний з метою вбивства», але, зберігаючи таємницю, не виказав ні імен зловмисників, ні деталей доказів цього очевидного факту. І попросив не мучити потерпілого аналогічним запитанням: «Поводьтеся, будь ласка, толерантно до людини, яку хотіли вбити». Щоправда, якщо Віктор Ющенко захоче розлучити Святослава Піскуна з генпрокурорським кріслом, то «жертва указу» без усякої толерантності спростовуватиме рішення жертви діоксину в суді. І впевнений, що переможе.

Ще Генпрокурор повідомив, що зустрічався днями з адвокатом Лесі Гонгадзе Андрієм Федуром і знайшов «взаєморозуміння». Що затверджено план слідчо-оперативних дій із розслідування другого етапу справи про вбивство Гонгадзе. Що результат «першоетапного» слідства її тиме до суду: «Це вже остаточно». І тільки з розслідуванням втручання у роботу сервера ЦВК під час минулих президентських виборів вийшла заминка. «Правоохоронні органи й Генпрокуратура, зокрема, вже повинні були завершити розслідування цієї справи, але... з'ясували ... не встановлено замовника цього дійства». Звичайно, погоджується Піскун, можна передати справу до суду і у такий спосіб покарати лише ту особу, яка «безпосередньо натискувала кнопки». Але це буде «неправильно перед громадянами України».

Справді, перед ними лише «правильно» карати тих осіб, які підозрюються у «натискуванні» шиї Георгія. А встановлювати «замовників цього дійства» можна і у віддаленій перспективі. Логіка в пана Піскуна залізна, як побитий іржею меч нашого правосуддя.

...Після зустрічі з Генпрокурором і його «відвертих» відповідей «пористи» не передумали бачити на цій посаді іншу особу.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

■ РЕГІОН: ПОЛІТИЧНИЙ СПЕКТР

Хвали мене, моя губонько

Використанням адмінресурсу, на жаль, грішить і нинішня виконавча влада Рівненщини, яка у переважній більшості представлена членами УНП. Так, 27 вересня на загальнообласний День інформування населення вона серед інших запропонувала тему про одне із своїх місцевих партійних видань.

У період передплатної кампанії таке відкрите лобіювання інтересів своєї газети порівняно з рештою видань, які борються за свого читача високою культурою журналістики та цікавістю й актуальністю публікацій, м'яко кажучи, — неетичне. Щоправда, і до цього голова ОДА Василь Червоній майже на всіх своїх прес-конференціях не пропускав нагоди розрекламувати своє партійне видання. Воно й зрозуміло: мало який номер партійної газети УНП виходить без його портретів і цитат, не кажучи вже про відсутність бодай найменшого натяку на якісь помилки чи прорахунки керівника області.

А де ж «зелені»?

Екологічні пристрасті вирують ось уже два роки у невеличкому курортному селищі Клевань Рівненського району. Клеванці занепокоєні розширенням у їхньому населеному пункті нафтобази, яка розміщена за сто метрів від найближчого житла та по сусідству із залізничною колією. Останнє, на їх думку, в разі виникнення надзвичайної ситуації може вивести дорогу з ладу. А самі мешканці скаржаться на те, що через небажане сусідство у багатьох почастішали випадки ядухи, набряку рук.

Усі звернення з проханням зарадити розширенню нафтобази протягом двох років не дали жодного результату. Тому клеванці, яких підтримують «Третя сила», соціалісти та Конгрес українських націоналістів, вдалися до радикальніших дій протесту, почавши з перекриття під'їзду до нафтобази. Обіцяють перекрити «живим ланцюгом» рух потягів і автотрасу Київ—Чоп, хоча й розуміють, що це незаконно.

Краще дискутувати, аніж ворогувати

Найдемократичнішу, на думку місцевого відділення Партії регіонів, форму вуличної агітації, яка дає можливість озвучити думку як прихильникам, так і опонентам згаданої партії, запровадили на Рівненщині. На практиці це є так: ведучий з мікрофоном пропонує тему для обговорення, а пересічні громадяни, які бажають висловитись щодо неї, вступають у дискусію. Завдання ведучого — дати вичерпні, аргументовані відповіді і налагодити комунікацію. Такі дискусійні пікети вже періодично працюють на центральних майданах Рівного, побували у селах Рокитнівського району. Надалі географія дискусій розширюватиметься.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

Президент був неправий

Учора Конституційний Суд України визнав неконституційними положення Указу Президента України «Про заходи щодо підвищення ефективності управління нафтовою галуззю» від 16 липня 2004 року. Цим указом передбачалося вилучити належні державі пакети акцій в АТ «Укртатнафта» і ВАТ «Нафтопереробний комплекс «Галичина» і передати їх НАК «Нафтогаз України». Зокрема, суд зазначив, що, покладаючи на Кабінет Міністрів обов'язок вирішити питання про передачу як внеску держави до статутного фонду НАК «Нафтогаз України» належних державі пакетів акцій відкритого акціонерного товариства «Укртатнафта» в розмірі 43,054 відсотка за його ринковою вартістю та відкритого акціонерного товариства «Нафтопереробний комплекс «Галичина» в розмірі 25 відсотків, Президент фактично здійснив управління конкретним об'єктом державного майна (пакетами акцій, що належать державі) і тим самим втрутився в управління об'єктами державної власності, що є компетенцією Кабінету Міністрів України. Отже, указ видано з порушенням положення Конституції України, за яким управління об'єктами державної власності здійснює Кабінет Міністрів.

■ ФОТОФАКТ

У Кабінеті Міністрів України відбулося засідання уряду на чолі з Прем'єр-міністром Юрієм Єхануровим. На ньому розглядався пакет питань, зокрема про наповнення бюджету і створення урядових комітетів.

Фото Володимира РЕПІКА (Укрінформ).

«Справа Георгія Гонгадзе»: жертви і виконавці

■ РОЗДУМИ З ПРИВОДУ

Звіт голови тимчасової спеціальної комісії Григорія Омельченка по «справі Георгія Гонгадзе» став детонатором нових політичних скандалів. Понад те, дав підстави задуматися: чи справді усі дійові особи на політичній арені зацікавлені у розкритті вбивства журналіста. І змусив провести своєрідне журналістське розслідування наведених у звіті фактів.

Мала брехня породжує велику

Зокрема у звіті йдеться: «Мельниченко дав свідчення, в яких заявив, що з початку вересня колишній глава адміністрації Президента... систематично клав на стіл Президента і доповідав йому про матеріали, надруковані Гонгадзе, і своїми словами налаштовував Президента Кучму проти Гонгадзе».

Григорій Омельченко вважає ключовою розмову, під час якої буцімто колишній глава АП і порадив звернутися до тодішнього міністра внутрішніх справ Юрія Кравченка замість суду, щоб «утихомирити журналіста».

Одне з українських видань навіть навело на своїх сторінках «розшифровку» тої розмови, датованої травнем 2000 року.

Власне, ця дата і змусила мене звернутися до архіву «Української правди». І що з'ясувалося? **Перші публікації в «УП», точніше — одна, датовані 1 квітня 2000 року. А всього того місяця з'явилося п'ять(!) випусків інтернет-видання. У травні — ще менше: три! Можу назвати навіть дати: це було 8, 15 і 17 травня. І найголовніше: жодної, підкреслю ще раз, — жодної — публікації Георгія Гонгадзе за цей період в «Українській правді» я не знайшов.** Можливо, вони зникли з архіву? Саме тому я дослідив увесь архів «УП» аж до фатальної дати — 16 вересня 2000 року, коли зник Георгій. **Отож, за моїми дослідженнями, Георгій виступив у інтернет-виданні 6 разів. Перша публікація, з'явилася — увага! — 1 вересня. Остання — 14 вересня.**

То, можливо, публікації, які з'явилися в «УП» у квітні—травні, не належали перу Гонгадзе і містили важливу викривальну інформацію, що могла не сподобатися високопосадовцю? Якщо чесно, то вони більше претендували — з натяжкою — називатися аналітичними і стосувалися референдуму, який пройшов у березні, візиту Мадлен Олбрайт, призначення Прем'єр-міністром РФ Михайла Касьянова. Серед авторів — журналісти Дмитро Джангіров, Ірина Погорєлова, Тетяна Коробова, науковець Максим Стріха. Деякі матеріали позначено просто «УП», що означає редакційну статтю, деякі супроводжуються коментарями відомих політиків.

Тобто можна стверджувати: жодних підстав для такої розмови між Леонідом Кучмою і главою його адміністрації не було! І не царська це справа, щоб глава АП носив огляди преси у кабінет Президента. Можу це стверджувати, бо свого часу працював в інформаційній службі адміністрації Президента Леоніда Кравчука і робив подібні огляди. І добре знаю, в який спосіб вони потрапляли на стіл глави держави.

Чому ж так прагнуть тодішнього главу АП прив'язати до «справи Георгія Гонгадзе» і намагаються стверджувати, що справа ця розпочалася саме у травні? З цього приводу в мене є своя версія, і пов'язана вона з передачею «Епіцентр», у якій мені довелося брати участь разом з Георгієм. Однак про це своїми роздумами, можливо, поділюся пізніше.

Отож мої дослідження дають підстави думати, що записи розмов Президента Леоніда Кучми у його кабінеті таки монтувалися. Особливо ті, що стосуються «справи Георгія Гонгадзе».

Зброя нечесних політиків

До речі, у своєму звіті Григорій Омельченко посилається на колишнього Голову СБУ Олександра Турчинова, який після своєї відставки стверджував: мовляв, експерти служби провели дослідження записів і довели, що монтажу немає. Олександр Турчинов також заявив, що вдалося ідентифікувати голоси тих, хто розмовляв у кабінеті Кучми. Натомість його наступник — Ігор Дріжчаний в інтерв'ю відомому тижневику фактично спростував ці твердження, коли сказав, що експертиза триває.

Водночас хочеться звернути увагу на кілька нових обставин, які з'явилися не тільки у зв'язку з цим журналістським розслідуванням. Уже відомо, що опальний російський олігарх Борис Березовський передав записи, які вели у кабінеті глави держави і які сьогодні досліджуються експертами.

Не беруся судити про повноту «фонотеки». Однак є цифра, яка спонукає до роздумів. За твердженнями Бориса Березовського, Генпрокуратурі було передано 700 годин записів. Мабуть, усе-таки це — майже повна «звукозбірня» розмов колишнього глави держави. Отже, елементарні підрахунки дають можливість зробити висновок: записи у кабінеті Президента розпочалися наприкінці 1999 — на початку 2000 року. А тому варто замислитися, чи не лукавить Микола Мельниченко, коли каже, що почав вести записи після того, як почув про злочинний наказ, який віддав у його присутності Леонід Кучма?

Хотілося б знати також: хто ще записував главу держави, окрім майора СБУ Миколи Мельниченка? І взагалі: чи він вів записи, чи його все-таки використали як посередника? **І ще одне запитання: чи початок записів не був початком спецоперації, яка закінчилася вбивством Георгія Гонгадзе і мала на меті державний переворот в Україні, тобто усунення від влади Леоніда Кучми?**

Наступна низка запитань пов'язана з експертизою цих записів. Один з українських тижневиків тривалий час вів розслідування і «справи Георгія Гонгадзе», і записів, які були оприлюднені після смерті журналіста. (Щоправда, зараз чомусь колеги, зокрема — головний редактор, який виступав на сторінках зі своїми розслідуваннями, мовчать, ніби в рот води набрали. Стало нецікаво чи підібралися надто близько до замовників сценарію державного перевороту?) **Після оприлюднення результатів дослідження записів, які проводила фірма «Бек Тек», а точніше — Брюс Кеніг, вдалося з'ясувати: ці висновки були не зовсім точно перекладені українською мовою, бо, розумієте, Брюс Кеніг ні російською, ні українською мовами не володіє, а тому й писав резюме англійською. Тоді цей тижневик консультував англійський фахівець у галузі фонетичної експертизи, який заявив, що про записи, зроблені у цифровому форматі, не можна говорити, чи вони піддавалися монтажу, чи ні. Подібний висновок зробив і Віденський інститут преси, який на прохання «Репортерів без кордонів» робив експертизу розмов Леоніда Кучми. До речі, голландська журналістка Корін де Вріс, яка допомагала проводити найпершу фонетичну експертизу, зізналася: «спеціалісти, котрі досліджували запис, заявили, що встановити, кому належать голоси, неможливо, бо якість запису надто погана».**

Отож: якою апаратурою велося прослуховування кабінету Леоніда Кучми? Чи можна вважати втручанням у запис перегонку його на компакт-диски? Чи можна у цьому випадку вважати їх достовірними і автентичними? Які записи проходять експертне дослідження? І чи варто досліджувати всі 700 годин записів? Чи, можливо, треба дослідити тільки ті записи, які безпосередньо стосуються розмов про Георгія Гонгадзе?

Якщо знайдемо відповіді на ці запитання, тоді знайдемо замовників убивства журналіста. А доти, доки не буде відповіді на них, і смерть Георгія, і записи розмов Леоніда Кучми використовуватимуть у політичній боротьбі нечесні політики, для яких головне — не встановлення істини, а знищення — моральне — опонентів. На цьому поки що знову поставлю крапку у своїх роздумах.

Володимир КОРОЛЮК.

НОВИНИ
П'ЯТНИЦЯ, 14 ЖОВТНЯ 2005 ▪ № 194 (3694)

У базовому таборі українсько-польського батальйону у Косовому відбулися навчання оперативних чергових

Президент України Віктор ЮЩЕНКО утворив Політичну раду при главі держави, до складу якої увійдуть керівники фракцій (груп) у Верховній Раді за їх згодою. Головною метою цього консультативно-дорадчого органу є налагодження постійного і конструктивного діалогу між Президентом і політичними силами, представленими у ВР

■ У НОМЕР

За чистоту повітря

Кіровоград. Рейдові групи для боротьби зі спаленням листя на вулицях міста створено у Кіровограді.

Про це повідомив журналістам головний державний санітарний лікар обласного центру Іван Касьяненко. Працівники міської СЕС щодня обстежують приватний сектор міста для запобігання та гасіння численних вогнищ з опалого листя. Не всі мешканці ставляться із розумінням до нововведення. Деякі з них відмовлялися пускати на свої подвір'я членів рейдової бригади для складання актів про адміністративні правопорушення. Тому за розпорядженням міського голови, спеціалістам санепідемстанції допомагатимуть дільничні міліціонери. Іван Касьяненко також підкреслив, що місценевсміттєзвалище приймає опале листя безкоштовно, а на тих, хто його спалює, очікує штраф у розмірі від 17 до 102 грн.

Олег БОНДАР.

Ярмарок у театрі

Івано-Франківськ. До обласного муздрамтеатру в ці дні справжнє паломництво. Але причина його не театральні вистави, а виставка-ярмарок «Осінь. Стиль. Мода», де можна одягнутися з ніг до голови, починаючи від шкарпеток і закінчуючи модними капелюшками. Покупців приваблює не лише широкий асортимент товарів і можливість одягтися в одному місці, а й вартість продукції. Всі товари продаються за цінами виробника. За словами організаторів, замість 120 фірм і підприємств, які виявили бажання привезти свої товари на виставку, тут представлено лише половину. Решті довелося відмовити. Втім, незабаром ця проблема може бути розв'язана: в торгово-промисловій палаті повідомили, що питання про виділення земельної ділянки для будівництва великого виставкового комплексу вже на стадії вирішення.

Дарина НАЗАРЧУК.

■ ФОТОФАКТ

У Чернігові розпочала роботу виставка «Осінь. Сад. Город-2005». З багатьох куточків України привезли сюди насіння, плоди, саджанці, сільгоспінвентар.

На знімку: в одному з павільйонів.

Фото Сергія ПАВЛЕНКА.

Діагноз коштує...

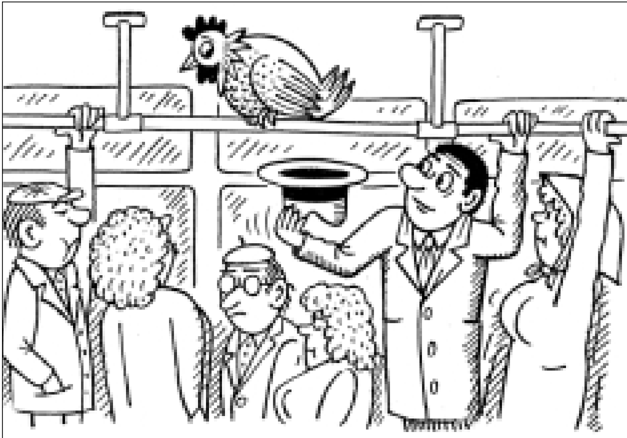
Тернопільщина. 600 доларів за діагноз «гайморит» — такою була такса члена військово-лікарської призовної комісії, лікаря-отоларинголога з Тернополя. До нього звернулися батьки призовника, які не хотіли, щоб син служив в армії. Правоохоронці затримали «благодійника» під час отримання хабара. Військова прокуратура порушила кримінальну справу, а юнакові таки доведеться служити. А лікар обласної психоневрологічної лікарні вимагала від матері хворої дитини 300 доларів за «корегування» діагнозу і прискорене оформлення документів на інвалідність.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

У харківському метро з'явилися «мертві душі»

(Початок на 1-й стор.).

Людина, яка надала ці кадри, стверджує, що зняла відео пізно ввечері, коли в метро вже майже немає пасажирів, на станції «Спортивна». Уповільнивши зйомку, журналісти підрахували, що за 46 секунд через турнікет «пройшли» 395 уявних пільговиків. Інакше кажучи, менш як за хвилину харківське метро нібито перевезло безплатних пасажирів на суму 197,5 гривні! Очевидець також стверджував, що таку картину бачив у метро не раз.

За офіційною інформацією, лише цього року харківська підземка перевезла 30 мільйонів пільговиків на 15 мільйонів гривень. Щоправда, державний бюджет повернув метрополітену лише п'яту частину боргу — 3 мільйони гривень. Однак керівництво метрополітену категорично заперечує махінації з лічильниками. Тільки торік, за словами метрополітенівського начальства, було перевезено 70 мільйонів пільгових пасажирів, за яких метро не отримало жодної копійки. Керівники метро також пояснюють, що одним із варіантів нічного прокручування турнікетів може бути його несправність. Турнікети ці нібито експериментальні, часто ламаються, можливо, контролер працювала разом з електромеханіком, який намагався усунути поломку. Але цього факту відео не зафіксувало.

Із загального числа перевезених пасажирів пільговики становлять 20 відсотків. Якби держава вчасно й у повному обсязі розраховувалася за пільговиків, вважають фахівці метро, можливо, питання підвищення оплати за проїзд і не порушувалося. За даними обласної влади, собівартість проїзду — 54 копійки, а за розрахунками метрополітену — близько 80 копійок. Імовірно, саме через цю різницю і стоїть так гостро питання підрахунку числа безоплатно перевезених пасажирів, частина з яких, судячи з усього, є «мертвими душами».

Микола КОСИЙ.

Харків.

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

Серед хворих на туберкульоз більшає дітей і підлітків

Національну програму боротьби з захворюванням на туберкульоз (затверджена 2001 року) не тільки не виконано, а й повністю провалено. Про це днями заявив під час пресконференції «Епідемія туберкульозу в Україні» голова правління фундації Громадський рух «Українці проти туберкульозу» Віталій Руденко. Серед об'єктивних факторів, що сприяють поширенню епідемії, він назвав соціально-економічну кризу, низький рівень життя та санітарної культури населення, занепад системи охорони здоров'я.

За останні десять років кількість хворих на туберкульоз в Україні збільшилася удвічі. Нині зареєстровано майже сімсот тисяч осіб, які страждають від цієї небезпечної для життя хвороби. Щодня лікарі реєструють у середньому 82 нових пацієнти, а тридцять — помирають. У Європі лише Росія випереджає нас за цими показниками. Останнім часом фтизіатри відстежили небезпечну тенденцію: серед туберкульозників стає дедалі більше дітей і підлітків. Нові форми захворювання, що з'явились нещодавно, не дають змоги швидко визначити хворобу. Під маскою грипу чи пневмонії сьогодні може критися туберкульоз. За словами провідного дитячого фтизіатра України Вікторії Костроміної, причину поширення хвороби не потрібно шукати в неякісній медицині. «Нагодуйте людей, підніміть їхній імунітет — і туберкульоз сам піде на зниження», — каже лікар.

Сергій КОВАЛЬ.

Квартплату підніматиме суд

Виконком Чернігівської міськради відхилив протест прокуратури міста щодо підвищення квартплати в обласному центрі з 1 жовтня. «Ми не маємо права перед початком зими ризикувати безпекою жителів нашого міста, тим паче що компенсація комунальним службам у розмірі 1,3 млн. грн. з міського бюджету неможлива», — прокоментував це рішення міський голова Олександр Соколов. Схоже, свої позиції прокуратура і міськвиконком надалі захищатимуть у суді.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

■ ФОТОФАКТ

На верхньому поверсі житлового будинку по вулиці Богдана Хмельницького, 14, у Києві, сталася пожежа.

Фото Івана БІЛЕНКА (Укрінформ).

Хто скоїв замах на в. о. міського голови Ялти?

(Початок на 1-й стор.).

Розслідування у справі про замах на в. о. мера Ялти проводить місцева прокуратура. Найвірогіднішою версією причин цього злочину оперативники вважають діяльність потерпілого на посаді секретаря Ялтинської міськради. Працівники прокуратури АРК не відкидають, що замах може бути пов'язаний з активним переділом власності, який почався в місті після його приходу до влади. Сам постраждалий, котрий очолює міську організацію «Народний союз «Наша Україна»», пов'язує замах з початком передвиборчої кампанії. Його партійне керівництво розповсюдило заяву, в якій стверджується: «Замах — не що інше, як нечистоплотна політична гра, що перейшла на кримінальний рівень».

Проте в біографії самого Олександра Чабанова кримінал вистачає. Навесні цього року в. о. міського голови Ялти викликав на допит через ЗМІ міністр внутрішніх справ Юрій Луценко. Тоді само різні видання оприлюднили інформацію про те, що 1991 року нинішнього в. о. градоначальника столиці кримських курортів було засуджено на 6 років за крадіжки і шахрайство в особливо великих розмірах Первомайським судом Владивостока (Росія). Цю інформацію підтвердив і народний депутат «нашоукраїнець» Юрій Кармазін, котрий поставив під сумнів законність отримання Олександром Чабановим українського громадянства. Однак після перевірок правоохоронці заявили, що не вбачають у діях в. о. міського голови Ялти складу злочину.

У Ялті Олександр Чабанов нажив прихильників і ворогів, скасувавши мораторій на виділення і продаж землі в районі Великої Ялти. А ялтинці на громадських слуханнях вимагали від депутатів відновити охоронний мораторій, припинити хаос у забудові узбережжя і якомога швидше затвердити генплан розвитку міста-курорту.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Допоможемо Пакистану харчуванням і медиками

Кабінет Міністрів України виділив 10 мільйонів гривень для допомоги Пакистану, що постраждав від землетрусів. Міністр з питань надзвичайних ситуацій і захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи Віктор Балога повідомив, що кошти підуть на закупівлю висококалорійних продуктів харчування і наметів. Крім того, український уряд надасть постраждалій країні медичну допомогу. Зокрема, планують розгорнути госпіталь МНС, який обслуговуватиму 80 працівників міністерства. За словами В. Балоги, українські лікарі зможуть щодня надавати допомогу 300 людям, у тому числі 100 — стаціонарно. Згідно з указом Президента Віктора Ющенка, Кабмін має забезпечити надання допомоги країні протягом тижня. Водночас іноземні рятувальники вже розгорнули в зоні лиха вісім госпіталів, тут діє 15 рятувальних і 11 медичних бригад. Обсяги грошової допомоги з-за кордону вже становлять 300 мільйонів доларів.

А вчора ранком повторний землетрус стався на півночі Індії поблизу кордону з Пакистаном. Новий підземний поштовх силою 5,8 бала за шкалою Ріхтера особливо сильно відчували у штатах Джамму і Кашмір, однак через їх важкодоступність уряд поки що не має відомостей про масштаби нового нещастя.

Дзеркало «Солідарності»

У Миколаєві триває виставка фотографій та плакатів, присвячена 25-річчю руху «Солідарність» у Польщі. Експонати відображають події вісімнадцяти днів 1980 року, які стали поворотною точкою післявоєнної історії Європи, початком краху тоталітарної системи. Повстання на Гданській верфі та поява демократичної опозиції вплинули на весь хід історії Польщі. Лідер «Солідарності» Лех Валенса потім став не лише президентом, а й Нобелівським лауреатом. Як зазначив на відкритті виставки Генеральний консул Республіки Польща в Одесі Анджей Собчак, «події 25-річної давності — прообраз помаранчевої революції в Україні. Саме вони довели можливість мирного колективного прагнення свободи та її перемоги».

Олена ІВАШКО.

Миколаїв.

Фото автора.

«Ключова» ротація

За словами першого заступника міністра закордонних справ України Антона Бутейка, прізвища глав українських дипломатичних місій у низці ключових країн стануть відомі найближчим часом. Про це він повідомив у Києві під час зустрічі з журналістами в посольстві Латвії.

«У деяких важливих країнах, в яких немає послів, уже укази (Президента. — «**Голос України**») підписано, але вони ще не опубліковані, ви їх невдовзі почуєте. Цей процес іде професійно», — зазначив А. Бутейко. Зазвичай на своїх посадах глави дипмісій перебувають чотири роки, а процес узгодження наступників є тривалим. «Він передбачає розгляд кандидатури різними українськими відомствами, поки кандидатура не потрапить до Президента. Далі йде процес узгодження з країною, куди посилають посла, для одержання агреману — як правило, це триває півтора місяці, а часом і довше. Тому в деяких країнах досі немає послів», — пояснив перший заступник міністра. «Я не можу сказати, що є проблема з кадровим забезпеченням. Є проблема в доборі кадрів — є ще специфіка кожної країни, і має враховуватися саме кваліфікація цієї людини. Однозначно є проблема в тому, щоб кандидати мали не лише професійну кваліфікацію, а й мовну».

Експерти твердять, що тривала відсутність послів у таких країнах, як Німеччина, США, та в головуючій у ЄС Великобританії шкодить іміджу України та її євроінтеграційним намірам.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

■ ФОТОФАКТ

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

У столиці за ініціативи фонду «Україна-3000» чотирьом обласним дитячим лікарням передали сучасні реанімобілі для надання невідкладної медичної допомоги загальною вартістю 1,5 мільйона гривень. У рамках проекту «Здорові діти України» профінансувала їх компанія «Проктер енд Гембл Україна». Серед отримувачів — обласні дитячі лікарні Кіровоградщини, Луганська, Закарпаття, Черкащини. Як зізналися фахівці, ці машини вирішують проблему невідкладної медичної допомоги маленьким пацієнтам на місці та під час перевезення.

На знімку: сертифікат на машину від президента фонду Катерини Ющенко отримує головний лікар Закарпатської обласної дитячої лікарні Єлизавета Біров. У центрі — гендиректор компанії «Проктер енд Гембл Україна» Хосе Карлос Гонзалез Хуртадо.

Росія знову стала об'єктом атаки терористів

У Кабардино-Балкарії знали про плани бойовиків провести в республіці серію терактів. Однак, попри поінформованість і посилені заходи безпеки, підготуватися належним чином так і не вдалося. За інформацією чергового УФСБ по Кабардино-Балкарії, у нападі на будинок державної влади в Нальчику, за попередніми даними, брали участь майже 300 бойовиків. Водночас, **за відомостями ІТАР-ТАРС**, вчора вдень правоохоронні органи знищили в Нальчику 50 із 150 бойовиків, які увірвалися в місто. До того ж загинули щонайменше 12 мирних жителів, **передає «Газета. Ru»**.

Джерело в Республіканській клінічній лікарні в Нальчику повідомляє про двадцятьох осіб, які померли внаслідок останніх подій у місті. Як заявило джерело в ефірі радіостанції «Эхо Москвы», «всі ці люди у формі». Нині у лікарні перебувають майже 40 поранених, дуже багато потерпілих продовжують прибувати, зазначили в медичній установі. Серед поранених, які перебувають у лікарні, «двоє вахабітів», повідомило джерело. Водночас, за даними очевидців, у центрі міста до вечора тривала стрілянина. З Нальчика суцільним потоком виїздили автомашини і маршрутні таксі з мирними жителями, **передав кореспондент «РИА Новости»**. «В'їзд у місто закрито, виїзд дозволено. В'їзд перекрито вантажівкою. Залишено лише вузьку щілину для виїзду», — зазначив журналіст.

Прокуратура Кабардино-Балкарії порушила кримінальну справу за фактом збройного нападу на столицю республіки.

■ СПОРТ

Залишилися стикові поєдинки

Футбол. Відбірний раунд чемпіонату світу-2006. 12 жовтня.

Група 1. Фінляндія—Чехія. 0:3. Нідерланди—Македонія. 0:0. Андорра—Вірменія. 0:3. Нідерланди — 32 очка. Чехія — 27.

Група 2. Албанія—Туреччина. 0:1. Греція—Грузія. 1:0. Казахстан—Данія. 1:2.

	В	Н	П	М	О
УКРАЇНА	**7**	**4**	**1**	**18-7**	**25**
Туреччина	6	5	1	23-9	23
Данія	6	4	2	24-12	22
Греція	6	3	3	15-9	21
Албанія	4	1	7	11-20	13
Грузія	2	4	6	14-25	10
Казахстан	0	1	11	6-29	1

Група 3. Словаччина—Росія. 0:0. Португалія—Латвія. 3:0. Люксембург—Естонія. 0:2. Португалія — 30, Словаччина — 23.

Група 4. Франція—Кіпр. 4:0. Ірландія—Швейцарія. 0:0. Франція — 20. Швейцарія — 18.

Група 5. Білорусь—Норвегія. 0:1. Італія—Молдова. 2:1. Словенія—Шотландія. 0:3. Італія — 23, Норвегія — 18.

Група 6. Англія—Польща. 2:1. Австрія—Північна Ірландія. 2:0. Уельс—Азербайджан. 2:0. Англія — 25, Польща — 24.

Група 7. Сербія і Чорногорія—Боснія. 1:0. Сан-Марино—Іспанія. 0:6. Литва—Бельгія. 1:1. Сербія і Чорногорія — 22, Іспанія — 20.

Група 8. Швеція—Ісландія. 3:1. Угорщина—Хорватія. 0:0. Мальта—Болгарія. 1:1. Хорватія — 24, Швеція —24.

Напряму з других місць до фінальної частини вийшли збірні Польщі і Швеції. А от командам Чехії, Іспанії, Туреччини, Норвегії, Швейцарії, Словаччини після сьогоднішнього жеребкування в Женеві (Швейцарія) доведеться поборотися за три путівки до Німеччини-2006 в матчах плей-оф (12-16 листопада).

Підготовку почали під дощем

Товариський матч національних збірних. Україна—Японія. 1:0. Гол: Гусін, 90 (п).

Україна: Старцев, Несмачний, Яценко, Тимощук (Максимов, 65), Ващук, Шелаєв (Радченко, 46), Шищенко (Ротань, 46), Рикун (Назаренко, 46, Русол, 90+3), Воробей, Гусін, Бєлік (Венглинський, 46). **Тренер** — Олег Блохін.

Японія: Кавагучі, Комано, Моніва, Тсубої (Охкубо, 90+3), Сантос (Мураї, 68), Коджі Наката, Інамото, Хідетоші Наката, Накамура (Мацуї, 69), Янагісава (Мінова, 57), Такахара (Судзукі, 46). **Тренер** — Зіко.

Вилучено Коджі Наката, 54.

Арбітр — Романс Лаюкс (Латвія).

Київ. НСК «Олімпійський». Дощ. 11 градусів. 16 000 глядачів.

Олег Блохін після матчу з Албанією в Дніпропетровську обіцяв, що з експериментами покінчено. Але минуло кілька днів, і в цій зустрічі ми побачили знову змінений склад. Без Шевченка, Вороніна, Гусєва, Шовковського...

Кожен із них, либонь, мав вагомі аргументи, щоб не з'явитися на полі. Втім, у цьому був і позитивний момент. Весь матч провели воротар «Кривбасу» Старцев і представники «молодіжки» — оборонець Яценко і півоборонець Максимов (обидва із ФК «Харків»). Отак, під акомпанемент дощу, збірна України розпочала підготовку до фінального турніру світової першості.

Слід сказати, що збірна Японії, котра, як і наша, здобула путівку до Німеччини, у відбірному циклі виступила чудово — одинадцять перемог у дванадцяти матчах! Лише іранцям поступилися японці — 1:2. І з того складу вдома залишилося чимало провідних виконавців. Зокрема, оборонці Міямото, Каджі, Накасава, напівоборонці Фукуніці, Огасавара та Ендо, нападники Тамада, Огуро і Кубо.

(Закінчення на 14-й стор.).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Атакує Андрій Воробей.

■ КОРОТКО

БЕЛЬГІЯ

Румунським курям — ні. Поки що

Євросоюз увів заборону на імпорт живої птиці, курячого м'яса і пера з Румунії у зв'язку із загрозою «пташиного грипу». Це сталося тому, що лабораторні дослідження підтвердили інфікування румунського птаха вірусом «пташиного грипу», **повідомила Європейська комісія**.

ІРАК

Схвалили Конституцію? Чекайте вибуху!

В іракському місті Ель-Фаллуджа, що в 60 км на захід від Багдада, бойовики підірвали штаб-квартиру «Ісламської партії». Нагадаємо, що в середу лідери цієї сунітської партії погодилися схвалити проект конституції країни після внесення в нього низки виправлень. «Ісламська партія» — єдина сунітська організація, що пішла на поступки стосовно запропонованого шиїтами і курдами проекту основного закону. Інші, як і раніше, відкидають його і закликають населення сказати «ні» на майбутньому всенародному референдумі 15 жовтня

КИЇВ

Немає підстав для відставки

В Укрінформі під час відкритої дискусії «Національний інформаційний простір: учора, сьогодні, завтра» голова Державного комітету України з питань телебачення та радіомовлення **Іван ЧИЖ (на знімку)** заявив, що не збирається йти з посади і не бачить підстав для своєї відставки.

І. Чиж наголосив: «Державний комітет ніколи не дозволяв собі втручатися в роботу навіть державних мовників». Він також заявив, що не мав ніякого відношення до «темників» і «ніколи не був у кабінетах, де шушукалися».

ЄГИПЕТ

Чергова аварія

У Єгипті зіштовхнулися два мікроавтобуси, загинуло шість чоловік. У зведенні дорожньої поліції йдеться, що трагедія сталася в 250 кілометрах на південь від Каїра. У мікроавтобуса відлетіло заднє праве колесо. Водій не впорався з управлінням і виїхав на зустрічну смугу, де зіштовхнувся з іншим мікроавтобусом.

АЛЖИР

Ліквідували міні-фабрику вибухівки

Широкомасштабну антитерористичну операцію провели алжирські сили безпеки на сході провінції Бумердес. Там вдалося ліквідувати міні-фабрику з виробництва вибухових речовин і склад з уже готовими вибуховими пристроями і вогнепальною зброєю. Склади і міні-фабрика належали бойовикам екстремістського угруповання «Салафістська група проповіді і джихада», що оголосило себе осередком «Аль-Каїди» в Алжирі.

Письменник укладає збірку вибраних публіцистичних творів, куди увійдуть і написані ним «біографії» пісенних народних перлин

Колектив ДП «Свердловантрацит» достроково виконав річний план вуглевидобутку

■ ПРЕМ'ЄРА РУБРИКИ: З ГЛИБИН НАРОДНИХ

Допоки співають пісню, доти живе народна пам'ять. Це — аксіома. Змовкла пісня, забулася, не співається, не бентежить почуттів, не окрилює мрій, значить, ще один ланцюжок випав з генетичної пам'яті людей. Ще один вогник задмухав безжальний час.

Але кожна пісня має свою біографію, народжену з найглибших поривань народної душі, — чи то йшлося б про вічне кохання, доблесть і відвагу, безталанну долю або й покрову усіх людських бажань — надію на добро і справедливість.

Вивчати ці біографії, знаходити їх, оживляти для сучасників — не тільки благородна праця, а й велика насолода для митця. Упродовж майже півстолітньої літературної діяльності письменник, журналіст, кіносценарист, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка Микола ШУДРЯ (на знімку) *досліджував «родослівні» нев'янучих українських народних пісень. Свого часу частину цих пошуків і знахідок публікували у різних періодичних виданнях. Нині письменник укладає збірку вибраних публіцистичних творів, куди увійдуть і написані ним «біографії» пісенних народних перлин.*

Редакція відкриває рубрику «З глибин народних», під якою читач щотижня разом з автором мандруватиме захопливими шляхами його пошуків і відкриттів. Переконані, що це стане справжньою насолодою для всіх, хто любить пісню. А інших нема...

Де ти бродиш, моя доле?..

Доводять, нібито вірша, первісне покладеного на ноти, створив український поет і філософ Григорій Сковорода. Але його текст відрізняється не лише образним змістом, а й ритмічним розміром. Та й «двадцять перша пісня», яка «проросла із зерен святого письма», називалася інакше — «Щастя, де тебе шукати?» Або за оригіналом: «Щастіє, де ти живеш?» Його, твердить автор, не знайти ніде — ні на землі, ні в небесах, ні серед зірок. Воно невідоме мудрим і книжним людям, не знаються з ним навіть горлиці. В нього — «очі голубині», «голос тендітний», «руки кришталеві». Це не що інше, як любов... «Ото вона й окрилює нас і підносить угору «вище всіх стихій».

...Певно, це «Щастя» побутувало в народі, а вірніше, з-поміж лірників і кобзарів, із притаманною йому сковородинською музикою. Найбільше з ним спізналися на Слобожанщині. Там і вподобав цю пісню-кант син священика з Харківщини протоієрей Степан Писаревський (народився 1789-го і помер 1839-го). Він же й перебрав біблійні слова на свій, світський лад, і, зрозуміло, змінив наспівний мотив. «Де ти бродиш, моя доле?..» — сумував поет і роздумував, як і його попередник, над нетривалістю життя, але вже в суто поетичному ключі:

Чи у лузі при долині
Диким маком ти цвітеш!
Чи у лузі на калині
Ти зозулею куєш!

Степан Писаревський полишив нащадкам скромну творчу спадщину. Зате вся його родина спілкувалася з музою. Дружина Марта (1799—1874 рр.) складала свої вірші «під Петрарку»; син же Петро написав поему та кілька байок. А «Доля» стала ніби незабутнім клейнодом цього поетичного роду. Спершу її співали переважно сусіди та приятелі. Згодом вона просочилася й до простих людей, і вони зачаровувалися нею.

Однак мелодію цієї пісні, хоч як дивно, було записано з уст видатного українського драматурга і корифея національного театру Марка Кропивницького. Йому подобалася ця невибаглива, але задушевно-прониклива «Доля» і він не лише вставив її у свою комедію «Вій», а й не раз особисто виконував зі сцени.

Фортепіанний супровід та опрацювання для співу дуетом належить піаністові й педагогові з Поділля Владиславові Заремб і (1833—1902 рр.). Він, як то кажуть, відгранив цю перлину до сяйнистого блиску.

...Мені пригадується, як уже по війні в нашому селі, спаленому фашистами, то на одному, то на іншому кутку чи вулиці влаштовували толоки, а на завершення роботи вечеряли у дворах. Не знаю, чому так виходило, але завжди на ці трудові свята неодмінно запрошували бригадира колгоспної тракторної бригади Щербину. Кремезний, високий, голосистий він своєю поставою радше скидався на справжнього артиста. А мав бас, який аж у райцентрі чули. То йому й доводилося щоразу на замовлення співати «Де ти бродиш, моя доле?..».

Блакитні сутінки нишком підкрадалися до зеленої садиби. Над стрімкою тополею уже блимала велика, мов лампада, вечірня зірка. А густий тремтливий голос то рокотав літаврами, то замовкав, ледве вгадуючись, а слова лилися, наче з вщерть переповненого почуттями серця. Часом здавалося, що то, може, не пісня, а передана мелодійно журба й туга за чимось найдорожчим, найзаповітнішим. Коли бригадир переводив подих, набираючи повні груди свіжого повітря, й вони здіймалися, мов ковальські міхи, — тоді, упиваючись милозвуччям, кожен слухач і собі наче підростав, вивищувався над побутом і, поєднавшись із долею-ненею, злітав угору, під самісінький небосхил, куди сягала тьмяна постава тополі та отой світлячок мерехтливої зорі.

Паротяги співробітництва

Україна всерйоз узялася за налагодження відносин зі східним сусідом — Росією. Днями з Москви повернувся секретар РНБО Анатолій Кінах, де він зустрівся з секретарем Ради безпеки Росії Ігорем Івановим, президентом Російської Федерації Володимиром Путіним, головою Союзу Федерації Сергієм Мироновим.

Коментуючи підсумки зустрічей у Москві, Анатолій Кінах наголосив на тому, що і українська, і російська сторони покладають великі надії на початок роботи міждержавної комісії «Ющенко—Путін». Політики і бізнес обох країн упевнені в тому, що саме діяльність комісії під керівництвом глав Росії та України зможе активізувати україно-російське економічне співробітництво, зміцнити довіру між державами і бізнес-середовищем, покінчити з багаторічною політизацією україно-російського економічного партнерства, перевівши його у формат системних і конструктивних відносин.

На зустрічі з главою російської держави були чітко виокремлені пріоритети роботи комісії — збільшення товарообігу, зміцнення двосторонньої виробничої кооперації, збільшення взаємних інвестицій, створення ефективно діючих вертикально інтегрованих структур. Як зазначалося, в українського й російського бізнесу багато цікавих і взаємовигідних «дотичних» — енергетичний комплекс, машинобудування й АПК, транспортна інфраструктура, високоінтелектуальні галузі.

Президент Росії В. Путін підтримав пропозицію секретаря РНБОУ А. Кінаха створити двосторонню Раду інвесторів на базі Українського й Російського союзів промисловців і підприємців, яка плідно співпрацюватиме з міждержавною комісією й посилюватиме інвестиційний напрям її роботи. Перше засідання Ради інвесторів найближчим часом відбудеться у Києві. На ньому, за словами А. Кінаха, будуть присутні представники потужного українського й російського бізнесу.

Коментуючи підсумки переговорів у Москві, секретар РНБОУ відзначив, що сторони не мають наміру затягувати з початком роботи комісії. За підсумками зустрічей із секретарем Ради безпеки Росії І. Івановим, президентом РФ В. Путіним було погоджено регламент діяльності міждержавної комісії. Її робочі органи, її національні склади, план роботи на найближчий час будуть затверджені не пізніше 1 листопада нинішнього року. Сторони вважають, що цей орган може стати для обох країн ефективним інструментом поглиблення україно-російського співробітництва, і, що найголовніше, поновлення довіри до держав як до рівноправних партнерів.

При цьому співробітництво у східному напрямі, за словами А. Кінаха, жодним чином не суперечитиме стратегії євроатлантичної інтеграції та вступу України до СОТ. Щодо вступу до СОТ, то в цьому складному процесі мають сенс взаємні консультації у контексті інтересів внутрішніх ринків України й Росії, недопущення створення штучних митних, прикордонних та інших бар'єрів. Ця робота базується на такому принципі: хоч би яка країна вступила до СОТ першою, вона не чинитиме перешкод іншій.

Дівча із Золотої Орди

Унікальні знахідки полтавських археологів

Уже третій рік експедиції Центру охорони та дослідження пам'яток археології управління культури Полтавської ОДА розкопують кургани в районі Комсомольська — між селами Дмитрівка, Єристівка, Волошине й Солонці.

Як каже керівник Центру й експедиції кандидат історичних наук Олександр Супруненко, археологи дослідили понад 20 курганів-поховань. Знахідок дуже багато, є й унікальні — всеукраїнського значення. Найцікавішу знахідку останнього польового сезону, яку полтавці вже презентували на вченій раді Інституту археології НАНУ в Києві, виявлено в одному з поховань кочівників золотоординської доби кінця XIII — початку XIV століття. Це так звана жіноча могила, точніше, поховання дівчинки — велика рідкість на південному заході Полтавщини, де колись пролягав кордон Золотої Орди з Литвою.

У похованні, про яке йдеться, добре збереглися рештки одягу, і це дало змогу майже повністю реконструювати його. Це — рідкісний випадок! Адже з часів СРСР було досліджено понад тисячу золотоординських поховань і лише в кількох десятках із них знайдено щось подібне. Донині в науковій літературі докладно не описано, як саме одягалися тоді жінки степових кочівників Золотої Орди.

Хоча тут не було золота, це поховання — справжній скарб для науки. Прямокутна яма з підбоєм, жертовна тварина — молода кобила, решітчасте набірне перекриття над дощатим гробовищем, на ньому — деталі візка: шматки осі, бортовин.

Що це була саме дівчинка тюркського походження віком 11—12 років, яка хворіла через генетичну спадковість, встановлено за кістками черепа. Антрополог Центру, експедиції та асистент Української медичної стоматологічної академії Андрій Артем'єв установив також, що в дівчинки були ранній карієс та гіпоплазія. Дитина померла, ймовірно, від якоїсь інфекції.

Тюркська дівчинка лежала в ямі горілиць. Її руки були простягнуті вздовж тулуба, а тіло, як цього вимагала традиція, зорієнтоване на північний схід. На голові дитини залишився відбиток шкіряної стрічки, що мала тканинну підкладку й була переплетена зеленою шовковою стрічкою. Під залишками шкіряного пояса збереглися відбитки тканин — натільної шовкової сорочки та верхньої вовняної. Поступово археологи відновили вбрання маленької кочівниці. Дівчинка носила шкіряну жилетку на шкіряних зав'язках, шкіряні з тканинними вставками штани-шаровари, короткі, з м'якої шкіри, шнуровані чобітки, декоровані зеленим оксамитом. Шкіра та тканини були пофарбовані в зелений, жовтий і рожевий кольори.

На поясі в дитини був шкіряний кисет, в якому лежали шість гральних кісток, розмальованих за умовами гри «астрагалів». На Кавказі, де й досі грають у таку гру, їх називають «альчиками». Відсутність коштовностей і прикрас у могилі говорила про те, що дівчина була незаміжня. А про те, що вона жила з батьками, свідчать деталі воза, покладені до гробовища.

Вдала знахідка стала початком низки й інших цікавих відкриттів. Всього було досліджено 20 поховань. Там знайшли халат, деталі каптанів, шкіряних штанів — ці речі нині вивчають. Розкопані також кургани, в яких поховані не лише ординці, а й місцеві люди, що підтвердила етнічна атрибуція, зроблена археологами.

Наукові успіхи полтавських археологів свідчать про їхній високий рівень. Розкопки проводилися у складних умовах, під тентами, у спеціальному режимі вологості. Керував роботами кандидат історичних наук Олександр Супруненко, а участь у них брали археологи Центру Ірина Культова і Костянтин Мироненко, сумський науковець Віктор Приймак, лубенець Олександр Сидоренко та Віталій Лямкін з Комсомольська, полтавці Микола Радченко та Юрій Пуголовок. «Іменинниками» дослідження золотоординського жіночого костюма по праву вважають викладача Полтавського політехнічного коледжу Світлану Маєвську, яка здійснювала реконструкцію одягу і досліджувала тканини, та реставратора і наукового співробітника Центру охорони й дослідження пам'яток археології Ганну Коваленко, яка графічно відтворила знахідки. Свою вагому лепту внесли й співробітники медичної академії, котрі провели антропологічне й медичне дослідження.

...Дівчинка, очевидно, була із заможної сім'ї, та це ще належить довести. А найголовніше, що ця першорядна знахідка прояснила питання, на які, за словами Олександра Супруненка, не знаходили відповіді вже років 50 і які були темами багатьох дисертацій і наукових праць. Зрештою, полтавським археологам вдалося пролити промінь світла у пітьму століть, і ще про одну мить нашої історії можна сказати: «Це було саме так!»

Наум ЛЕВІН, краєзнавець;
Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ, власний кореспондент «Голосу України».

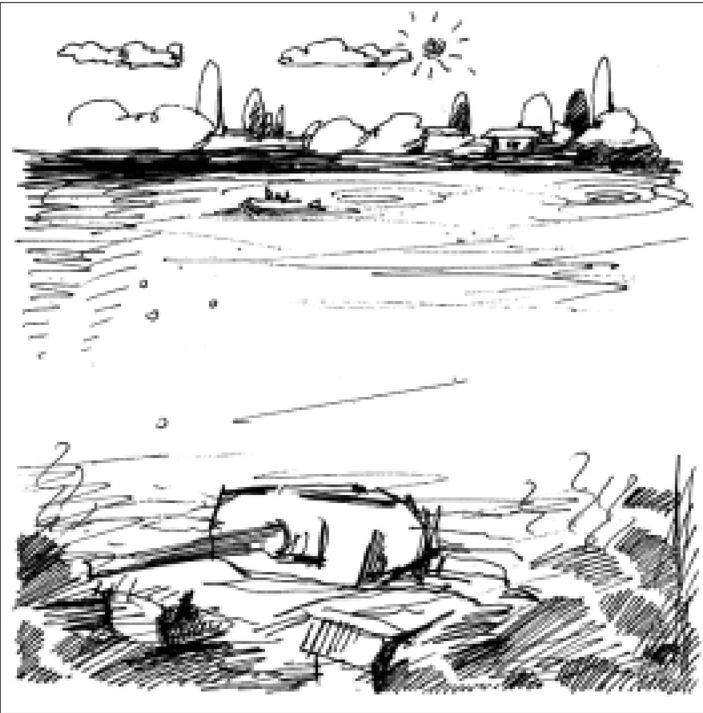
На знімку: такою була, вважають археологи, дівчинка-кочівниця.
Мал. Ганни КОВАЛЕНКО.

Чи стане легенда сенсацією?

■ ВЕТЕРАН

Останнім часом у Смирнове і Титове зачастили працівники преси, радіо і телебачення. Журналістів області зацікавили розкопки на місці масового поховання бійців і командирів 18-ї армії.

Сільський голова Смирнового С. Калашников поділився з нами сенсацією: у ставку поблизу станції Більманка (це територія Смирновської сільради) під шаром намулу і води знаходиться... фашистський танк. Є відповідні свідчення старожилів. Щоправда, вони дещо відрізняються. Приміром, колишній начальник залізничної станції Василь Федорович Павленко вважає, що на березі ставка (назва його Білани) після визволення стояла танкетка або бронетранспортер. Тоді там нерідко гралися хлопці. Інші більманці мають свої версії. Кажуть, що у ставок потрапив важкий танк «Тигр».

Звичайно, з того часу минуло чимало літ. Тому в пам'яті кожного бойова машина зафіксувалася по-своєму: в когось — танком, а в когось —бронетранспортером.

За словами Сергія Вікторовича, ставок обстежили фахівці групи розмінування Мелітопольського мехполку МНС. (Вони нерідко приїжджають у наші краї). Їхня апаратура виявила на глибині великий металевий предмет. Це могла бути і бойова машина, і вантажівка зі снарядами, і... Одне слово, треба ризикнути і витягнути із намулу таємничий металевий предмет, який контурами нагадує бойову машину.

Керівник Трудівського щебзаводу Василь Миколайович Ципінько не проти того, щоб допомогти дослідникам і саперам. На підприємстві є потужна техніка. Але хто береться гарантувати безпеку людей?

Отже, запитання, чи стане легенда сенсацією, залишається поки що риторичним.

Костянтин ПРИЧИНЕНКО.

Куйбишевський район Запорізької області.

P. S. Якщо буде ще якась інформація з цього приводу, ми обов'язково розповімо нашим читачам.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Рятуйте села!

З того часу, як ми стали незалежною державою, уряд багато говорить і пише про те, що потрібно «ставити на ноги» сільське господарство. А насправді його цілеспрямовано знищують.

Зараз видають гроші з ощадних книжок. Але кому їх видають? Тим, у кого є заборгованість у квартплаті. Але в селян такої заборгованості зазвичай немає. І виходить, що в будь-якому випадку ми «пролітаємо, як фанера над Парижем».

Ще мене тривожить поширення по всій Україні амброзії. Мало того, що вона засмічує величезні пасовища, так ще ця рослина здатна викликати жахливу алергію. Для людей, які страждають на астму, це справжня катастрофа! Як боротися з амброзією — ніхто не знає. І мені здається, що це питання вже треба порушувати на державному рівні.

Анатолій ГОРТОПАН.

Красні Окни Одеської області.

Відрахування з надприбутків

Звертаємося до уряду, Президента, Верховної Ради і просимо вирішити питання повернення наших вкладів з ощадних книжок.

Усі підприємства в колишньому Союзі будував наш багатостраждальний народ. А інвестувалися вони не з-за кордону, а з наших трудових вкладів на ощадних книжках. Підприємства, які давали хоч якийсь прибуток, приватизовано купкою олігархів за копійки. А всі надприбутки потрапили до їхніх бездонних кишень. За будівельників, звісно, забули.

На наш погляд, було б справедливо, якби влада проявила політичну волю і прийняла закон, згідно з яким усі приватизовані підприємства відраховували б хоч 5 відсотків від прибутків на повернення вкладів на ощадних книжках. Адже зі швидкістю — 50 гривень у 5 років, щоб отримати своє зароблене, потрібно 300 років. А люди стільки не живуть...

Г. СЛОБОДЯНЮК, І. ВОЄВУЦЬКИЙ.

Гнівань Вінницької області.

Пільги є. На папері

У «Голосі України» №123 за 8 липня 2005 року юрист газети Юлія Єлтунова у матеріалі «Безплатні ліки та знижки на квартплату» дає консультацію щодо пільг інвалідам Великої Вітчизняної війни II групи. Написано гарно, але ж наша біда в тому, що більшість з перерахованих пільг так і залишаються на папері. Щоб перевірити, досить інваліду війни зайти до найближчої аптеки і запитати, чи відпустять йому безплатно ліки?.. Не з меншим подивом на нього подивляться і в стоматологічній клініці, коли він поцікавиться безплатним протезуванням зубів. Моя дружина, ветеран війни, за протезування заплатила чималі гроші. Частково їй таки виділили компенсацію, з якої чомусь ще й податок вирахували.

Або ще. До дня Перемоги ветерани та інваліди війни отримали грошову допомогу. Хто сто, а хто й більше гривень. І з цієї "святкової" допомоги було утримано прибутковий податок. Однією рукою країна дає, а другою забирає.

Пишу від імені інвалідів Великої Вітчизняної війни, як наймолодший, мені — лише вісімдесят.

Василь НАБОЧЕНКО.

Львів.

Не потрібно переплачувати

Прочитали в «Голосі України» за № 166 від 6.09.05 р. про роботу ВАТ «Укртелеком», зокрема, які прибутки це підприємство має щорічно і коментарі народного депутата Віталія Коржа до приватизації «Укртелекому».

У нашому селі Єрчики встановили телефонну підстанцію ЄС і почали підключати телефони громадянам. Та ми так і не зрозуміли, чому повинні платити на розвиток ВАТ «Укртелекому» по 224 гривні з кожного за якісь опціони? Чи на збільшення прибутків, чи на якісь інші цілі. Декотрим мешканцям у селі Велика Чернявка нарахували заплатити понад 2000 гривень за підключення. А де ми, пенсіонери, візьмемо такі кошти?

В Андрушівському цеху електрозв'язку № 1 нам пояснюють, що ми зобов'язані платити і за стовпи, і за провід, і за опціони. Чому? На ринку можна придбати і дешевші стовпи, і провід. А може, нам краще придбати мобільні телефони «Київстар» чи інших компаній? Це ще дешевше...

Н. СУПРУН, сільський голова від імені жителів сіл Яблунівка, Єрчики, Велика Чернявка.

Попільнянського району Житомирської області.

А доходи — таємниця

Раніше декларації про свої доходи члени уряду друкували щороку. А нинішні міністри з оприлюдненням чомусь не квапляться. Але ж Президент іще навесні пропонував у деклараціях про доходи додати відомості про витрати, тоді відразу було б зрозуміло, хто живе не за достатками.

Про «прозорість» влади багато говорять, але, як бачимо, нічого не роблять. Нам, читачам, цікаво знати, за кого ми голосуватимемо, а тому просимо опублікувати декларації про доходи можновладців.

Л. САМАРСЬКА.

Дніпродзержинськ Дніпропетровської області.

■ ТВОРЧІСТЬ ЧИТАЧІВ

Осенний этюд

Золотая осень снова в гости просит.
Иней лег на крыши, птичий гомон слышен.
Взор очей чаруя ярким полотном,
Лег Труханов остров над седым Днепром.
Город удивленный погружен в мечты,
Сказочным виденьем дивной красоты.
Музыкою чистой в воздухе прозрачном
Успокоит душу колокол звонящий.
Осени прекрасной сердце приоткрой
На днепровских кручах утренней порой.
В красоте печальной, ты поверь словам,
Я листом кленовым упаду к ногам.

Андрій МАКІЙ.

Берлін. Німеччина.

■ ФОТО З КОНВЕРТА

Такий маленький, а вже з охороною...

Чернівці.

Фото Ірини ВОЛОШКИ.

Відпочинок не в радість

Хочу на сторінках газети розповісти, як ми з внучкою відпочили. Купила дві туристичні путівки за 1392 гривні на тижневий відпочинок в Автономну Республіку Крим з доставкою автобусом туди і назад. Обіцяли: будиночки на дві особи, без зручностей, 3-х разове харчування, поруч море, одне слово, мене це влаштовувало.

Але те, що я побачила, прибувши ранком на базу відпочинку, просто шокувало. По-перше, це не база відпочинку, а автокемпінг, як зазначено при в'їзді. А будиночки —не будиночки, і не котеджі, а звичайні металеві контейнери, прикриті зверху гофрованим алюмінієм. «Кімната», у яку нас поселили, була обклеєна шпалерами. У ній стояли два ліжка, один старезний стілець і одна тумбочка. Через велику спеку, зайти вдень туди було практично неможливо — на вулиці плюс 36 градусів, а в «кімнаті» плюс 45. Відпочинок полягав у тому, що ми з моря майже не виходили. А «відпочити» могли лише з 23.00 до 7.00 ранку, і то умовно — з відчиненими дверима і завішеними вікнами.

Такий «відпочинок» не міг мені приснитися навіть і у страшному сні. Ніяк не зрозумію, як могли санітарні служби дати дозвіл на експлуатацію як житла в зоні субтропіків будівель з металу? Просто абсурд якийсь! А тому моя порада всім потенційним клієнтам туристичних агентств: під час купування путівок усе докладно з'ясовуйте, особливо з чого будиночки: крижані, луб'яні або ще які, щоб не бути обманутими, як ми.

Л. ТАРАСЕНКО.

Харків.

ПАРАД ПОРАД

Щоб вікна не пітніли

Тепле кімнатне повітря, потрапляючи взимку на холодні шибки вікон, виділяє водяну пару, що осідає на склі. І щоб вікна вашої квартири не пітніли, потрібно шибки протерти ганчіркою, змоченою розчином з однієї частини очищеного гліцерину і 20 частин звичайного спирту. А через два тижні протирайте їх сухою м'якою ганчіркою і змащуйте новою порцією розчину.

Поличка для книг

Щоб книги, які інколи такі потрібні в роботі, не валялися на столі, змайструйте для них поличку. Зігніть дві металеві пластини так, щоб одна сторона куточка кожної з них була довша за іншу. Встановлена на робочому столі, вона може зсовуватися і розсовуватися, на ній можна розмістити будь-яку кількість книг.

Пам'ятка для грибників

Україна належить до країн, в якій вживання дикорослих грибів є традиційним, але ця традиція таїть у собі небезпеку отруєння. Щоб уникнути отруєння такими грибами, пам'ятайте:

- якщо ви купуєте гриби, робіть це лише в магазинах чи на стаціонарних ринках, де вони проходять відповідний контроль;
- ніколи не збирайте грибів, яких не знаєте;
- якщо гриб викликає хоч найменший сумнів, краще його позбутися;
- намагайтеся збирати губчасті гриби — білі, бабки, моховики тощо — в наших широтах від них найменша кількість отруєнь;
- ретельно перевіряйте кожен гриб перед тим, як починати готувати страву або робити заготівлі;
- перед приготуванням страв із грибів їх необхідно добре промити, а перед сушінням — обтерти вологою тканиною;
- не вживайте сирих грибів;
- перед приготуванням будь-якої страви гриби необхідно відварити у підсоленій воді протягом 10—15 хвилин;
- готові страви з грибів необхідно зберігати на холоді в емальованому посуді не більш як 24 години;
- не давайте грибів малолітнім дітям;
- ніколи не застосовуйте «домашні» методи визначення отруйності грибів з використанням цибулини або срібних ложок — вони, окрім помилок, нічого не дають.

■ **ДОСВІД ХАРКОВА**

Станційний піклувальник

Ним уже 20 (!) років працює директор Харківської обласної станції юних туристів (ОблСЮТур) Валентина Редіна. Куди лише кандидата педагогічних наук не заманювали, якими пряниками не задобрювали заслуженого працівника народної освіти. Не пішла. «На станції я ближче до дітей регіону, а походи та екскурсії з ними, олімпіади і зльоти додають сили й енергії, спонукають до пошуку», — зізнається Валентина Андріївна.

ОблСЮТур Харківщини — чи не найбільша й одна з кращих у країні. Тут успішно, про що свідчать щорічні перемоги в міжнародних і всеукраїнських змаганнях, навчаються півтори тисячі школярів області. Вчаться в 86 гуртках 20 найменувань лижної, гірської, велосипедної майстерності, спортивного орієнтування і туризму. Кого тут тільки не навчають 25 педагогів, серед яких відмінники освіти, майстри спорту, першорозрядники. Саме випускники станції стають прикладом у навчанні й активними учасниками у громадському житті обраних ними вузів. І не дивно — для підготовки дітей азам професій колектив Редіної не шкодує коштів, зароблених розумом і руками. На державу надійся, а сам не зівай — помоєму. Такий негласний девіз майже пів сотенної команди станційної доглядачки. База на 50 дітей, автотранспорт, комп'ютери, будівництво і ремонти — усе це справа рук однодумців Валентини Андріївни, серед яких, до слова, чимало колишніх гуртківців, учнів талановитого і досвідченого організатора.

— Уміє вона надихнути і повести за собою, — розповідає начальник головного управління освіти і науки облдержадміністрації Людмила Бєлова. — Хіба що мотори не ремонтує, а так жодної роботи не цурається.

Чи можна з таким керівником сидіти склавши руки?

Але найбільше вражають успіхи вихованців ОблСЮТур. Нинішнього року, приміром, учні — члени Малої академії наук, дев'ять секцій якої працюють при станції, перемогли у Всеукраїнському конкурсі — захисті науково-дослідних робіт.

А нещодавно обласна збірна команда працівників освіти завоювала Кубок України з техніки спортивного туризму.

Примітний факт: практично всі переможці — працівники чи вихованці ОблСЮТур.

Сама Валентина Редіна б'є рекорди як керівник географічної школи. В ній у вихідні та на канікулах навчаються обдаровані школярі з багатьох районів регіону. І, судячи з результатів, час витрачають вони недаремно: практично всі випускники станційної школи стають студентами місцевого нацуніверситету імені В. Каразіна.

А що може бути приємніше від того, що учні продовжують справу Вчителя?!

Олена ІВАНОВА.

На знімках: Валентина Редіна; гуртківці станції перед стартом.

■ **КЛАСНІ НОВИНИ**

Зі сміттям на ви, до ветеранів — з поклоном

У Вінницьких школах буде введено уроки із сортування сміття в домашніх умовах. Спеціальні буклети для вивчення властивостей відходів і те, як правильно їх сортувати, підготовлено за сприяння місцевої влади.

Ці уроки — частина заходів з очищення міста від сміття, котре впродовж десяти років було головним болем вінничан.

Допоможе реалізації проекту, напевно, і «Тимурівський рух», який місцева влада доручила відродити в навчальних закладах. Планується, що школярі та студенти будуть не лише допомагати ветеранам удома, а й доглядатимуть за братськими могилами, меморіальними комплексами, територією.

Уроки мужності вчителя праці

■ **СИЛЬНІ ДУХОМ**

Віталій без усмішки — не Віталій. Він і про неприємне розповідає без злості, з легкою іронією. Його контролери в тролейбусі скільки хочуть шпетять (мовляв, і не соромно здорованеві посвідченням інваліда прикриватися?), а він їм «чі-і-із!» у відповідь.

З рукостискання і я зрозумів, що не з хирлявих 47-літній чоловік. Але ще сильніший він — духом. Віталій Писарук не тільки активно протистоїть лихові, борючись за життя удень і вночі. Він прагне бути корисним людям, займаючись улюбленою справою — вчителюванням.

Бачачи щодня цю сильну, енергійну людину в Луцькій школі № 24, де він навчає хлопців праці, ніколи не скажеш, що Віталій Адамович живе і працює (!) без обох нирок.

Учитель, гадаю, веде не так уроки праці, як уроки мужності. Він їх викладає і 80 колегам з міського методоб'єднання вчителів праці, яке очолює вже вісім років...

Фото автора.

...У 24-й він із дня її відкриття. Навіть раніше — задовго до 1 вересня 1990-го Віталій Писарук з колегами працював у школі в ранзі вантажника і прибиральника: носили устаткування, прибирали приміщення й територію від будівельного сміття. Ще тоді народилася в нього мрія посадити шкільний сад. Це, а ще обов'язок перед сином, і спонукало вчителя, додавало йому сил, коли хвороба прогресувала.

Спровокувала її армійська командирська тупість. Під час навчань комбат наказав механіку-водієві Писаруку ремонтувати пускову установку. Старшина батареї був зразковим солдатом, він не став доводити начальникові, що поломку безглуздо усувати в польових умовах на 20-градусному морозі.

Дисциплінованість вилізла незабаром боком — у хлопця опухли ноги. Потім замучила гіпертонія. Далі — більше: майже 20 років тому луцькі лікарі поставили остаточний діагноз: полікістоз нирок. Тринадцять років він двічі на рік лікував їх у стаціонарі.

Операцію прискорив школяр (дай Боже йому, нетямущому, здоров'я), який на перерві врізався з ходу в хворе місце. Три місяці лікарі боролися за нирку, але безрезультатно. Вона збільшилася, підпирала під серце. У березні 2003-го хірург Мирослав Коник (асистенти Іван Бабій і Віктор Бубенов) видалили майже шестикілограмову нирку (нормальна важить 500 г). Незабаром і друга стала рости в розмірах. Урологи зважилися на безпрецедентну в області операцію, що могла закінчитися дуже сумно.

— Я вірив у професіоналізм лікарів, які зробили неможливе, — згадує Віталій Адамович. — Але цієї віри було б замало, якби не було поруч Люди, моєї дружини. Вона не дала мені померти, вона сиділа зі мною ночами, робляча, бувало, кожні 40 хвилин знеболюючі уколи. А ще я вижив завдяки Ігорю Гордійчукові, завідділенням міської лікарні, який поставив мене на ноги.

Вижив і кинув виклик долі, хворобі, скептикам. Уже наступного дня після виписки Писарук постав усміхненим перед шокованими колегами й учнями. Наче й не було двох найскладніших операцій, а до того — нестерпного болю, безсонних тривожних ночей, стресів.

Сьогодні Віталій Адамович у шкільному строю. Тричі на тиждень він лягає під апарат «штучна нирка», який чистить його організм. Це «задоволення» коштує родині більш як 1600 гривень на місяць. Про пересадку донорської нирки єдиному в країні вчителеві без життєво важливих органів, на жаль, говорять як про нездійсненне — 15 тисяч доларів держава навіть не шукає. Активно працюючий хворий сподівається, а дружина його молиться на міського голову. Тільки він, Антон Кривицький, вважають, може справді допомогти шановному громадянинові Луцька, забезпечивши його дорогим препаратом за рахунок міського бюджету. Так, тих, хто потребує такої допомоги, — сотні. Але ж є добросердні спонсори, до яких можна і треба достукатися, «зловживши» владою. Достукаєтесь, Антоне Федоровичу?!

Віталій Писарук — оптиміст і вірить у світле завтра.

— Навіть якби моєї пенсії вистачало на підтримку здоров'я, я не покинув би школу. Як мені без неї, без дітей і колег?

Ці слова рідко чують від нього в 24-й — учитель не хоче, щоб сприймали їх як пафосні. Він скромно і чудово працює, без істерики бореться за життя і прагне не бути в ньому трутнем. Щогодини, щодня, щомісяця — багато років бореться.

Учитель не здається, але йому треба допомогти. Він хоче ще довго приходити до класу й казати: «Здрастуйте, діти!»

Іван ІЛЛЯШ.

P. S. Тим, хто хоче допомогти Віталієві Адамовичу Писаруку матеріально і морально, повідомляю адресу Вчителя: 43020, Луцьк, вулиця Січова, 2, кв. 64.

На знімку: Віталій зі своєю берегинею — дружиною Людмилою.

Світла ідея в морі проблем

■ **ШИРШЕ КОЛО**

Їдучи у приміській електричці, мимоволі почула розмову двох мам:

— Доньці сім років, гарно малює, хоче навчитись танцювати — доведеться возити до Києва...

— Навіщо? Ти хіба не знаєш: у нашому селищі щойно відкрився чудовий центр мистецтв. Такого в столиці ще пошукати!

Донедавна бучанська музична школа розміщувалася у напівпідвалі віддаленого мікрорайону. Батьки те приміщення називали конюшнею — такі були умови для навчання прекрасного. До слова, з культурних об'єктів у «спадок» селищному голові Анатолію Федоруку дісталися ще напівзруйновані кінотеатр і будинок культури.

Тепер школа мистецтв імені Левка Ревуцького (названа на честь уславленого бучанця), об'єднавши в собі музичну, хореографічну, образотворчу і театральну, чудово вписалася у центр селища.

Перед проектуванням селищний голова об'їздив з дюжину київських шкіл естетичного виховання, спілкувався з викладачами і навіть техперсоналом. Відтак у бучанській школі усе найсучасніше: підлога з підігрівом, кондиціонери, дзеркальні хореографічні зали з душовими та туалетами, студія звукозапису зі стінами з пробкового дерева, простора художня студія з новенькими мольбертами. Є і кімната для виконання домашніх завдань. А м'які куточки, плазмовий телеекран — це вже для батьків. У фойє можна отримати естетичну насолоду від виставок митців, майстрів народних промислів.

Фото Сергія ГУБЕНКА.

Викладач з хореографії Юлія Московченко, Анатолій Федорук (у центрі) **і директор школи мистецтв Анатолій Пінчук.**

— У старій музичній школі вчилися до 300 учнів, тепер їх 500 із різних населених пунктів, навіть із Києва, — каже директор школи мистецтв Анатолій Пінчук. — Найбільше бажаючих — у класи гри на гітарі, естрадного співу, хореографії. На жаль, практично зник інтерес у молоді до народних і духових інструментів. До речі, директор — духовик — і голова, який уміло грає на трубі, живуть мрією створити муніципальний духовий оркестр. Уже оголошено пільговий набір.

Нещодавно на новосіллі побували завідувачі міських відділів освіти Київської області. Усі як один сказали: їдемо до своїх голів з ідеями.

— Якби так кожний сільський голова дбав про розвиток культури, — мрійливо каже начальник обласного управління культури Віктор Шлапак.

Школа мистецтв — не єдиний об'єкт, у який вкладають кошти місцевого бюджету. Завершується реконструкція кінотеатру, двох будинків культури. Поблизу одного з них облаштовано сучасний дитячий майданчик і фонтан.

Свого часу Олена Реріх писала, що мистецтво — велика сила, і якби правителі держав повною мірою зрозуміли його високе виховне значення, то доклали б зусиль і коштів, щоб наситити душі прекрасними формами, звуками, кольором.

У Бучі — зрозуміли, хоч і не правлять державою.

Людмила ОПАНАСЕНКО.

Буча Київської області.

■ **МОНОЛОГ СИРОТИ**

Жвавий і балакучий? До палати № 6

Ну ось і я, начебто, не бешкетник, потрапив до «дурки», тобто психіатричної лікарні. Пацани раніше розповідали, як тут добре: увага посилена, харчування особливе, ставлення безкомплексне. Так і є, веселий заклад, переконався.

За що «загримів» до психів? Невдало сів на підвіконня у спальному корпусі й виставив скло. Сам знаю, що це не привід ховати мене в «дурку», але директорові й іншим добрим дядям-тьотям видніше. За вісім місяців, чув, 26 інтернатівців тут побували. Деякі — двічі. Наймешим — 10 років. Невже і вони невиправно буйні? Діагноз переважно однаковий: «несоціальне порушення поводження». Хтось, значить, занадто бурхливо поводиться у школі, той щось розбив, інший — в бігах. Ось для заспокоєння нас і відправляють сюди. А чому не бігти світ за очі, якщо нас більше дорослих не люблять. Тільки Ірина Василівна і ставиться по-людськи. І ми її любимо як матір.

Біжимо в місто і з іншої причини: грошей поклянчити на Малому ринку, металобрухт зібрати, де погано лежить. Адже наші кревні щомісячні дві гривні виплачують невчасно... Ну, добре, спробував каші «дурки» — більше не хочу. У «бурсі» краще годують, хоч і не так, як удома. Напевно.

Монолог сироти школи-інтернату № 3 записав Сергій ШЯЛІЇ.

Запоріжжя.

Чи знає закон державний виконавець?

■ АНОМАЛІЇ

Знаєте, як у старій, але дуже популярній пісні співали: «Якщо любов не збудеться — чини собі, як хочеться». Так і вчинила дружина нашого героя Сергія К. Олена. Хоча ніде правди діти — сім'я була непогана. Як то кажуть: жили-поживали, добра наживали. Батьки, чим могли, допомагали. Не без їхньої допомоги спочатку чотирикімнатну квартиру на два поверхи придбали, потім машину, потім магазин. Трьох хлопчаків на радість бабусям і дідусям народили. Але потім щось не склалося.

У січні 2002 року Олена К. подає на розлучення, але квапитися з ним вочевидь не збирається до розподілу спільно належного подружжю майна. Проте аліменти на трьох синів у розмірі 1/2 усіх заробітків чоловіка вимагає, і районний суд вже в лютому 2003 року виносить відповідне рішення. Після чого державна виконавча служба районного управління юстиції повідомляє Сергію К., що тепер він від них не відкрутиться, нікуди не дінеться й аліменти платитиме. Найцікавіше, що втікати він нікуди не збирався, справно все платив, до того ж коли діти приходили в магазин — відпускав їм товар безплатно. Та, мабуть, його дружині цього було замало. Поповзли дивні слухи про чоловіка Олени Сергія К. (рішення суду про розлучення пролунає лише через два роки і три місяці, у квітні 2004 року): мовляв, п'є страшенно, бешкетує, в магазині постійні нестачі, з клієнтами і постачальниками не ладить, з рушницею походжає і людей лякає. Сергієві довелося більше часу розбиратися з правоохоронними органами з приводу вигаданих обвинувачень, аніж займатися магазином. А для бізнесу — то завжди мінус. І справа мати з таким підприємцем, скажемо прямо, навряд чи хто захоче. Так і сталося з бізнесом Сергія: клієнти помаленьку почали переходити до інших, постачальники перестали давати товар на реалізацію і вимагали 100% передоплати. А тут і рішення суду про розлучення приспіло. І, крім аліментів, уже колишня дружина зажадала розділити нажите роками.

Сергій, добра душа, вирішив віддати квартиру і машину, собі ж залишити лише магазин, щоб мати можливість заробляти і допомагати дітям. Але Олена і чути про це не хотіла і просила суд віддати їй квартиру, поділити порівну магазин і виплатити їй половину вартості машини. Районний суд у квітні 2005 року виніс рішення на користь Сергія.

А тепер повернімося трохи назад. Оскільки справи в Сергія пішли геть погано, аліменти він почав платити вже не в тому обсязі, що раніш, проте регулярно, тобто щомісяця і аж ніяк не менше за встановлене законодавством на кожну дитину. І копії поштових переказів зберігав.

Проте державний виконавець буквально за 20 днів до суду про розподіл виносить постанову про арешт майна Сергія на підставі нібито наявного боргу з аліментів, при цьому письмово не повідомляючи його і зберігаючи суму боргу в таємниці. Зважте — майна, ще не розділеного за законом, котре перебуває у спільній власності. Логічно постає запитання: про яке майно йдеться? Виявляється, як відповіла нам державний виконавець телефоном: «Звичайно, магазина. Таж не заарештовуватимемо квартиру, де мешкає Олена з трьома дітьми. Чи розбиту машину». Усе, звичайно, правильно, але постає ще одне запитання: чому Сергій не може одержати письмового повідомлення про суму боргу і заплатити його чи оскаржити в суді? На що нам знов-таки відповідають: «Та все він знає, ми йому говорили». Так, говорити можна, але державний чиновник і вести справи повинний за законом, а не абияк. А в законі сказано, що всі повідомлення такого роду слід оформляти письмово, і лише тоді вони мають юридичну силу.

Мал. Василя ФЛЬОРКА.

Через три місяці після невдалого суду про розподіл майна (назвемо його так), а саме в липні 2005 відділ державної виконавчої служби замовляє незалежну оцінку магазина. При цьому мета оцінки — визначення ринкової вартості об'єкта при реалізації описаного майна для погашення боргу за рішенням суду. Виникає питання: якого боргу? Письмового повідомлення як не було, так і немає. І якого суду? А ларчик дуже просто відкривався. І відкрила нам його знову та само державний виконавець: «Магазин за рішенням суду про розподіл майна належить Сергію (зазначимо — апеляційна скарга Олени й досі в Запорізькому апеляційному суді. — Авт.). От наш відділ його й описав. Продамо його, якщо не поверне борг з аліментів. А різницю повернемо». Коли ми поставили запитання: а яка сума боргу, нам відповіли: «4214 гривень». Стривайте, якщо ви можете назвати нам цю суму, чому це не можна зробити в письмовій відповіді Сергію? Чи тут щось непевне? Адже вартість магазина багаторазово перевищує названу суму — сам лише будинок із землею оцінено в 13 696 гривень. Можна уявити, яка його ринкова вартість! Але навіть якщо його продати, то що ж тоді залишається Сергію? Уявіть собі, він прописаний у цьому магазині! То де ж, скажіть, йому жити і де працювати?

Отакі фокуси можуть дозволити собі державні виконавці. Продається те, що поки ще невідомо кому належить, і немає письмового підтвердження того, що воно взагалі продається за борги!

Найдивніше у всій цій історії те, що прокурор району (знов-таки розмовляв з нами по телефону), не вбачає в діях державного виконавця нічого протизаконного.

І нічого не залишається нашому герою, як писати скарги на дії державного виконавця. І одержувати відписки...

Ігор САМОЙЛЕНКО.

Запоріжжя.

■ ОФІЦІЙНО

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до статті 289 Кримінального кодексу України

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Статтю 289 Кримінального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 25—26, ст. 131) викласти у такій редакції:

«Стаття 289. Незаконне заволодіння транспортним засобом

1. Незаконне заволодіння транспортним засобом — карається штрафом від однієї тисячі до однієї тисячі двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавленням волі на строк від трьох до п'яти років.

2. Ті самі дії, вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб, або поєднані з насильством, що не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого, або з погрозою застосування такого насильства, або вчинені з проникненням у приміщення чи інше сховище, або якщо вони завдали значної матеріальної шкоди, — караються позбавленням волі на строк від п'яти до восьми років з конфіскацією майна або без такої.

3. Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені організованою групою або поєднані з насильством, небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого, або з погрозою застосування такого насильства, або якщо вони завдали великої матеріальної шкоди, — караються позбавленням волі на строк від семи до п'ятнадцяти років з конфіскацією майна.

4. Звільняється від кримінальної відповідальності судом особа, яка вперше вчинила дії, передбачені цією статтею (за винятком випадків незаконного заволодіння транспортним засобом із застосуванням насильства до потерпілого чи погрозою застосування такого насильства), але добровільно заявила про це правоохоронним органам, повернула транспортний засіб власнику і повністю відшкодувала завдані збитки.

Примітка.

1. Під незаконним заволодінням транспортним засобом у цій статті слід розуміти вчинене умисно, з будь-якою метою протиправне вилучення будь-яким способом транспортного засобу у власника чи користувача всупереч їх волі.

2. Відповідно до частини другої цієї статті під повторністю слід розуміти вчинення таких дій особою, яка раніше вчинила незаконне заволодіння транспортним засобом або злочин, передбачений статтями 185, 186, 187, 189—191, 262, 410 цього Кодексу.

3. Відповідно до частин другої і третьої цієї статті матеріальна шкода визнається значною у разі заподіяння реальних збитків на суму від ста до двохсот п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а великою — у разі заподіяння реальних збитків на суму понад двісті п'ятдесят неоподатковуваних мінімумів доходів громадян».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
В. ЮЩЕНКО.

м. Київ,
22 вересня 2005 року.
№ 2903-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підтвердження якості та безпеки харчових продуктів і продовольчої сировини

Верховна Рада України **постановляє:**

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. Частину першу статті 4 Закону України «Про державне регулювання імпорту сільськогосподарської продукції» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 44, ст. 281; 2005 р., № 4, ст. 91) викласти в такій редакції:

«Сільськогосподарська продукція, яка ввозиться на митну територію України, підлягає обов'язковій сертифікації (крім сировини, яка ввозиться виключно для виробництва товарів, що підлягають обов'язковій сертифікації), санітарно-епідеміологічному, радіологічному, а в разі ввезення об'єктів державного ветеринарно-санітарного контролю та нагляду — товарів першої — п'ятої, сьомої, десятої, дванадцятої, чотирнадцятої — шістнадцятої, дев'ятнадцятої, двадцять першої, двадцять третьої груп Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД) — ветеринарному контролю. При цьому іноземні сертифікати беруться до уваги виключно у випадках, коли взаємне визнання таких сертифікатів передбачено нормами відповідних міжнародних договорів. Порядок ввезення в Україну харчових продуктів, продовольчої сировини та супутніх матеріалів здійснюється в порядку, визначеному законом».

2. Абзац другий частини другої статті 17 Закону України «Про якість та безпеку харчових продуктів і продовольчої сировини» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., №19, ст. 98; 2002 р., № 48, ст. 359) викласти в такій редакції:

«декларації про відповідність, виданої виробником продукції на кожну партію харчових продуктів, продовольчої сировини, супутніх матеріалів, за умови, що виробник та покупець продукції сертифіковані відповідно до вимог міжнародного стандарту ISO або вимог міжнародної системи забезпечення безпеки харчових продуктів HACCP (Hazard Analysis and Critikal Control Point); або сертифіката відповідності чи свідоцтва про визнання відповідності».

3. У Декреті Кабінету Міністрів України від 10 травня 1993 року № 46-93 «Про стандартизацію і сертифікацію» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 27, ст. 289; 1997 р., № 31, ст. 201):

1) у тексті Декрету слова «Державний комітет України по стандартизації, метрології та сертифікації» у всіх відмінках замінити словами «центральний орган виконавчої влади з питань технічного регулювання» у відповідному відмінку;

2) текст статті 18 викласти в такій редакції:

«Відповідність продукції (товару), яка ввозиться і реалізується на території України, стандартам, що діють в Україні, має підтверджуватися сертифікатом відповідності чи свідоцтвом про визнання відповідності, виданим або визнаним центральним органом виконавчої влади з питань технічного регулювання або акредитованим в установленому порядку органом із сертифікації, який уповноважений на здійснення цієї діяльності в законодавчо регульованій сфері.

Підтвердження відповідності харчових продуктів, продовольчої сировини, супутніх матеріалів, які ввозяться на митну територію України, здійснюється в порядку, визначеному законом.

Центральний орган виконавчої влади з питань технічного регулювання або акредитований в установленому порядку орган із сертифікації, який уповноважений на здійснення цієї діяльності в законодавчо регульованій сфері, включає сертифіковану продукцію до Єдиного реєстру сертифікованої в Україні продукції на підставі:

1) декларації про відповідність, виданої виробником продукції на кожну партію харчових продуктів, продовольчої сировини, супутніх матеріалів, або

2) сертифікатів відповідності чи свідоцтв про визнання відповідності.

Реалізація харчових продуктів, виготовлених із застосуванням імпортної продовольчої сировини та супутніх матеріалів, ввезених в Україну на підставі декларації про відповідність, виданої виробником продукції на кожну партію харчових продуктів, продовольчої сировини, супутніх матеріалів, дозволяється виключно за наявності сертифіката відповідності чи свідоцтва про визнання відповідності, виданого або визнаного центральним органом виконавчої влади з питань технічного регулювання або акредитованим в установленому порядку органом із сертифікації, який уповноважений на здійснення цієї діяльності в законодавчо регульованій сфері.

Органи митного контролю здійснюють митне оформлення імпортних товарів на підставі зазначеного Єдиного реєстру в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Центральний орган виконавчої влади з питань технічного регулювання здійснює контроль за наявністю сертифікатів для товарів, що реалізуються юридичними або фізичними особами на митній території України».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України протягом місяця з дня набрання чинності цим Законом:

1) підготувати та подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законів України у відповідність із цим Законом;

2) привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом та забезпечити видання нормативно-правових актів, що випливають із цього Закону;

3) забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади своїх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України
В. ЮЩЕНКО.

м. Київ,
8 вересня 2005 року.
№ 2863-IV.

■ ТОЧКА ЗОРУ

«Головне — не покарати винного, а не допустити порушення...»

Прийнятий Верховною Радою в січні нинішнього року Закон України № 2322 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо посилення правового захисту громадян та запровадження механізмів реалізації конституційних прав громадян на підприємницьку діяльність, особисту недоторканість, безпеку, повагу до гідності особи, правову допомогу, захист)» дещо обмежив права контролюючих органів, а деякою мірою й унеможливив ефективне виконання покладених на Державну контрольно-ревізійну службу завдань і доручень Президента України, уряду, народних депутатів, — вважає начальник контрольно-ревізійного управління в Кіровоградській області Таліна ДЗЕРКАЛЬ (на знімку).

Вона повідомила нашому кореспондентові, що, враховуючи певні ускладнення в контрольно-ревізійній роботі, які виникли з прийняттям вищеназваного закону, Головним контрольно-ревізійним управлінням розроблено проект закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо запобігання фінансовим правопорушенням, забезпечення ефективного використання бюджетних коштів, державного і комунального майна)», яким передбачається нівелювання окремих норм вищезазначеного закону.

У ситуації, що склалася, вважає Таліна Дзеркаль, перш за все страждають інтереси держави.

— Таліно Василівно, що саме змінилося для вашої служби після прийняття Закону України № 2322 («Про внесення змін до деяких законодавчих актів України...»)?

— По-перше, обмежилися терміни здійснення перевірок. Так, планові ревізії чи перевірки не можуть тривати більше двадцяти днів, позапланові — більше десяти. Інколи цього недостатньо, щоб скласти об'єктивну картину фінансово-господарської діяльності об'єктів, які перевіряються. Крім цього, ми не можемо проводити ревізії за порушеннями кримінальними справами без відповідного рішення суду, що значно ускладнює не лише нашу роботу, а й роботу правоохоронних органів.

— Чого ви чекаєте від прийняття нового закону?

— Зазначений законопроект внесено до Верховної Ради України та зареєстровано під номером 7282 4 квітня 2005 року. Він має вирішити чимало проблем, зокрема тих, про які йшлося вище. Його положення передбачають забезпечення реалізації конституційних прав громадян на звернення, прав народних депутатів на запит до органів ДКРС, а також спрямовані на реалізацію Кабінетом Міністрів України права управління об'єктами державної власності. Ключовим для нас у ньому є також положення про здійснення державного аудиту бюджетних установ, державних підприємств, а також суб'єктів господарювання, у статутному фонді яких частка державного майна перевищує 50 відсотків. Це необхідно для запобігання фінансовим порушенням, ефективного використання бюджетних коштів, державного і комунального майна, правильності ведення бухгалтерського обліку та складання достовірної фінансової звітності.

— Наскільки мені відомо, аудиторські перевірки проводилися вами й раніше.

— Так, але тільки стосовно проведення аудиту виконання державних і місцевих програм. Лише з початку нинішнього року нами було проведено сім аудиторських досліджень. За їх наслідками підготовлено низка конкретних пропозицій, і деякі з них уже враховані.

— Таліно Василівно, а чим відрізняються аудиторські перевірки, проведені працівниками КРУ, від тих, що здійснюються спеціальними аудиторськими фірмами?

— Насамперед тим, що наша служба здійснює державний аудит ефективності виконання бюджетних програм. Це, безперечно, дає змогу оцінити результати впровадження державних програм, доцільність їх подальшого функціонування, а також знаходити резерви для поліпшення управління бюджетними коштами. Розробленим Державною контрольно-ревізійною службою законопроектом передбачена ще й, як я вже говорила, нова форма контролю — це фінансово-господарський аудит бюджетних установ, який передбачає такі дії: проведення моніторингу фінансової звітності, вивчення організації системи внутрішнього фінансового контролю, оцінка достовірності фінансової звітності, відстеження усунення керівництвом бюджетної установи недоліків і т. ін. За таким принципом працює весь цивілізований світ. Тож пора і нам наближатися до цивілізації і працювати над тим, щоб контрольно-ревізійну службу перестали вважати каральним органом. І нашим законопроектом передбачені прогресивні положення про поступовий відхід органів ДКРС від фіскальних методів контролю та впровадження державного аудиту, що, безперечно, відповідає європейським стандартам і сприяє забезпеченню дієвого урядового контролю за використанням органами влади та суб'єктами господарювання бюджетних коштів, державного та комунального майна. Про це також ідеться в новому законопроекті, котрий, якщо нічого не завадить, розглядатиметься в парламенті 18 жовтня.

Записав Олег БОНДАР.

Кіровоград.

АК «Київенерго» іде в ринок разом з боргами споживачів

З 1 жовтня цього року одна з найпотужніших в країні енергокомпаній «Київенерго» стане членом оптового ринку електроенергії. Що від цього очікувати нам, споживачам, а що, власне, енергетикам столичного регіону. Про це — розмова із заступником директора компанії зі збуту електричної енергії юридичним особам Олександром ХАРЧЕНКОМ.

— Олександре Миколайовичу, підозрюю, що говоритимемо про тарифи на електроенергію...

— Звісно. Адже, дякуючи низькій собівартості вироблення електроенергії, наші тарифи чи не найнижчі в країні —18 копійок за кВт/г. До слова, тому я не поділяю думки багатьох спостерігачів буцімто наша компанія є монополістом. Ми відпускаємо електроенергію за найнижчими тарифами для юридичних осіб і сумлінно виконуємо директиви Нацкомісії з регулювання електроенергетики, де ви бачили такого монополіста? Звісно, ми з розумінням ставимося до потреби приєднатися до оптового ринку електроенергії. Торгувати нею слід на загальних засадах, але так само спільно ми пропонуємо розв'язувати проблеми, а ще краще — запобігати їм.

— Приєднання до оптового ринку електроенергії зобов'язує компанію купувати електроенергію...

— На виконання постанови Кабінету Міністрів № 745 від 15 вересня цього року «Київенерго» з 1 жовтня перейшло на енергопостачання споживачів регіону через оптовий ринок енергії. Іншими словами, електроенергія, що виробляється власними ТЕЦ, продається на ринок, а обсяг електроенергії, потрібний для споживання по місту Києву, ми купуємо на ринку за цінами, що формуються щопівгодини. Оскільки ціни на електроенергію для споживачів столиці (крім населення) були нижчі за ті, що діють на оптовому ринку, передбачається їх впорядковувати щомісяця до 5 відсотків упродовж року. Правила ринку вимагають стовідсоткову сплату за спожиту електроенергію, що створить передумови стабілізації тарифів на неї та сприятиме надійному електропостачанню регіону. Однак є проблемна група споживачів — це ВАТ «АК Київводоканал» та Управління житлового господарства районів міста Києва, що не досягли рівня повних розрахунків. Так, на 1 вересня сума заборгованості за спожиту електроенергію ВАТ «АК Київводоканал» становить понад 183,7 мільйона гривень, а житлово-комунальних підприємств — більш як 28,7 мільйона гривень.

До боргової ями — ліфтом

— І чим ви це пояснюєте?

— До нас кошти потрапляють з двох джерел. Безпосередньо від КП УЖГ — за освітлення сходових маршів та протипожежну автоматику житлових будинків. І від обчислювального центру після відповідного розщеплення квартирної плати і комунальних платежів. Наведу лише один приклад, як це відбувається. Сплата електроенергії для роботи ліфтів становить 2,5 копійки з розрахунку на один квадратний метр житлоплощі від другого поверху і вище. Але така арифметика не враховує того, що ліфти в різний час працюють з різною інтенсивністю. Через це дійсні видатки електроенергії, зафіксовані лічильним пристроєм, навіть за умови стовідсоткового збору квартирної плати, покриваються лише на 57 відсотків. Ми, скажімо, виставляємо КП УЖГ Оболонського району рахунок у 173 тисячі гривень, а воно сплачує 54. Так накопичуються борги за електроенергію і вимиваються кошти з генерувальної компанії, скажімо, на природний газ, який потрібен для вироблення цієї самої електроенергії. Замкнене коло. В економічному сенсі несплата за електроенергію, яка використовується для роботи ліфтового господарства, наближає КП УЖГ міста до боргової ями.

— Як, на ваш погляд, розірвати це замкнене коло?

— Мабуть, треба впорядкувати розрахункову ціну за користування ліфтом, яку регулюють місцеві органи, з 2,5 до 5,2 копійки.

Починаючи з вересня минулого року ВАТ «АК Київводоканал» не сплачує за обсяги електроенергії на покриття екологічної броні

Енергоносії — у залишку

— Але послухати представників КП УЖГ, то переважна більшість житлово-експлуатаційних підприємств столиці працює сьогодні зі збитками...

— То, може, тому, що не вміють, як слід, розпорядитися грішми? Погляньте, наприклад, як відбуваються розрахунки за освітлення сходових маршів будинків. Оплата здійснюється з коштів населення, які сплачуються за житлово-комунальні послуги. Населення платить більш-менш справно, а перерахунки за електроенергію, уявіть, в кращому разі здійснюють за залишковим принципом. За вісім місяців цього року борг за цією статтею — 3,77 мільйона гривень, бо, звісно, передусім дбали про зарплату працівників ЖЕКів, вивезення сміття, прибирання прилеглих територій тощо. У мене інколи складається враження, що чимало з господарників дивляться на електроенергію, як на товар, за який не треба сплачувати, і стає, знаєте, не по собі. На початок цього року лише Печерський та Подільський районні УЖГ не мали боргів за електроенергію. На сьогодні борг Оболонського УЖГ сягнув 13,5 мільйона гривень, Деснянського — 4,271 мільйона, Дніпровського — 779 тисяч гривень, Дарницького — 648 тисяч...

— Олександре Миколайовичу, від керівників житлово-комунальних підприємств я чув, що ви почали відключати в їхніх офісах електроенергію...

— Погодьтеся, що такі крайні заходи впливу на боржників усе краще, ніж залишити багатоповерховий будинок без роботи ліфту. Наші можливості впливу, як ви розумієте, дуже обмежені, мова —

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

про найбільш чутливі складові життєзабезпечення людей. Але треба щось робити, бо, коли АК «Київенерго» бракуватиме грошей на закупівлю електроенергії на ринку, воно буде вимушене зупиняти за борги ліфти або залишати в темряві сходові марші житлових будинків... Кажуть, є інший шлях — «вибивати» борги через суд. На КП УЖГ Оболонського району ми так і впливали, є рішення суду про погашення боргу, але немає виконання за фактом.

— Олександре Миколайовичу, якщо розрахунки КП УЖГ бодай спираються на автоматизовану систему обліку, тоді як ВАТ «АК Київводоканал», якщо не помиляюся, розплачується за електроенергію в ручному режимі...

— Не помиляєтеся. Починаючи з січня 2001 року, всупереч Закону України «Про електроенергетику» і Правилам користування електроенергією, заборгованість цієї компанії повсякчас зростає і вже досягла, як я казав, рекордного рівня серед споживачів столиці. Мало того, згідно з наказом Мінпаливенерго про порядок складання акта екологічної, аварійної та технологічної броні електропостачання споживачів, з огляду на важливу роль Київводоканалу між АК «Київенерго» та ВАТ «АК Київводоканал» складено п'ять таких актів. Починаючи з вересня минулого року ВАТ «АК Київводоканал» не сплачує за обсяги електроенергії на покриття екологічної броні ані власним коштом, ані відповідно до Порядку надання кредитів для оплати екологічної броні електропостачання. Ухвалений Кабінетом Міністрів Порядок визначає механізм надання кредитів для фінансово неспроможних підприємств. У серпні, скажімо, споживання ВАТ «АК Київводоканал» перевищило 6 мільйонів гривень, а він перерахував 609 тисяч гривень. Що тут додати...

Записав Сергій ВЛАД.

■ ФОТОФАКТ

Один мільйон шістсот тисяч пасажирів перевозить столичний метрополітен за добу, і більша частина припадає на годину «пік». У 20-х числах жовтня метробудівці обіцяють ввести в дію другий вхід на одній із найпроблемніших станцій — «Лісовій».

***На знімку:** година «пік» — станція «Дарниця».*

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Михайло БОНДАРЕНКО, ректор Харківського національного університету радіоелектроніки:

«Технічні вузи визначають економіку країни, зумовлюють її як розвинену, індустріальну»

■ ЮВІЛЕЇ

Харківському національному університету радіоелектроніки — 75 років! За концентрацією науково-технічного і педагогічного потенціалу в галузі радіотехніки, електроніки, телекомунікацій, систем управління, інформатики й обчислювальної техніки ХНУРЕ немає рівних ні в Україні, ні в країнах СНД.

За вузом уже давно і міцно закріпилася слава унікального освітнього і наукового центру. Тут здобувають освіту понад 12 тисяч студентів з 30 спеціальностей. Університет має статус національного. Професорсько-викладацький склад робить усе можливе, щоб молодь України й інших держав світу відкрила для себе джерело технічних знань.

Унікальні наукові результати вузу в різні періоди його історії сприяли розвиткові десятків нових напрямів науки і промисловості, зміцнюючи пріоритет держави в найважливіших галузях економіки. За значний внесок ХНУРЕ в дослідження навколоземного простору і створення найповнішого у світі каталогу космічних тіл Міжнародний астрономічний союз дав трьом малим планетам імена університету і його провідних науковців. ХНУРЕ — єдиний університет в Україні, який визнано гідним звання такого рівня.

— Михайле Федоровичу, чи не здається Вам дивним, що в цьому колапсі, який ми переживаємо останніми роками, технічні вузи в нашій країні не тільки не почили в Бозі, а навіть святкують ювілеї?

— Технічні вузи виживають у таких ситуаціях у першу чергу. Тому що саме вони визначають економіку країни, зумовлюють її як розвинену, індустріальну. Навіть після розпаду Радянського Союзу, у ті лихоліття, коли престижними вважалися гуманітарні вузи, ми не вводили «модні» економічні і юридичні дисципліни, розуміючи, що перспектива все-таки за технарями, тому що не гуманітарії визначають місць держави. Проте всього за якихось 10 років у нас уведено 25 нових технічних спеціальностей. Саме тих, що визначають науково-технічний прогрес країни. Інша річ, що держава не може забезпечити своїми виробничими потужностями фахівців. До речі, Болонський процес, у який вступає Україна, дасть здобути освіту і застосувати свої знання у будь-якій країні світу. Хоча і сьогодні багато випускників ХНУРЕ вже працюють у ближньому і далекому зарубіжжі.

— Однак держава витрачає величезні бюджетні асигнування на навчання інженерів, а роботи їм фактично немає. Що заважає країні робити прорив у галузі, наприклад, тих само комп'ютерних, інформаційних технологій, коли незабаром маємо у своєму розпорядженні такий потенціал?

— Ми створили центр «Кар'єра», що працює з підприємствами, організовуємо зустрічі керівників зі студентами, укладаємо договори. Але хто з молодих людей мріє сьогодні про роботу з окладом у 300 гривень?! Нонсенс! Фахівці є, хороші фахівці, але на державні підприємства ніхто не йде. Тільки відродження підприємств, галузей дасть можливість використовувати усіх випускників України відповідно до їх знань. Дрібні ж приватні фірми погоди в цьому напрямі не зроблять.

Найвагоміші результати досягнуті колективами наукових шкіл у галузі інформаційних технологій. Вчені університету першими в колишньому СРСР розробили теоретичні основи застосування методів штучного інтелекту в АСУ. Сучасні досягнення вчених ХНУРЕ в цій галузі вивели університет на світовий рівень, багато їхніх розробок реалізуються в рамках Національної програми інформатизації України.

Уперше серед країн СНД університет реалізує загальний проект з Національним центром США в галузі мікроелектроніки за підтримки Державного Департаменту США. У цьому напрямі також проведено консультації з розширення цього співробітництва з такими республіками СНД, як Азербайджан, Таджикистан, Узбекистан.

У 2003 році здано в експлуатацію Харківської облдержадміністрації пусковий комплекс Регіональної інформаційно-аналітичної системи з надзвичайних ситуацій. Це — система, заснована на використанні геоінформаційних технологій і технологій штучного інтелекту, здатна не тільки прогнозувати виникнення надзвичайних ситуацій, а й забезпечувати оперативне прийняття рішень з їх локалізації й усунення наслідків з мінімальними втратами. Створена система є типовою і може бути використана автономно або в складі інформаційних систем більш високого рівня практично в будь-якому регіоні України, Росії та інших країн СНД.

Високу ефективність демонструє Інформаційна система доступу в Інтернет і передачі даних мережами радіопроводового мовлення. Результати проведеного іспиту цієї системи у ВАТ «Укртелеком» свідчать про перспективність її використання.

Великий попит мають розроблені на кафедрі безпеки інформаційних технологій засоби захисту інформації в телекомунікаційних системах, у корпоративних комп'ютерних системах, банках, інформаційних центрах обробки даних і інших об'єктах, що вимагають високого ступеня конфіденційності переданої інформації, у тому числі в органах державної влади. Розроблені засоби апробовані в системі захисту радіоліній управління космічними апаратами, показали високу ефективність експлуатації в СБУ, МНС, НКАУ, акціонерних банках «Аваль» і «Укрсоцбанк».

— Яким Вам бачиться, нехай навіть гіпотетично, наукове, промислове майбутнє України?

— Японія, багато країн Європи після війни переживали, напевно, ще більші труднощі. Але розумні японці скористалися технічними досягненнями інших країн і створили своє японське диво. Але при цьому вони водночас створювали власні мозкові центри і незабаром перевершили багатьох з тих, у кого запозичили ідеї. Відроджувати потрібно промисловість і створювати умови для її нормального становлення. Треба згадати про елементарне планування життя. Принаймні ми повинні знати, де люди працюватимуть завтра. Якщо цього не буде, жодні інвестиції нас не врятують, якщо ми не знаємо, куди йдемо, до чого прагнемо.

— Чув, що про таке майбутнє Ви не тільки заманливо міркуєте, а й дещо в цьому напрямі робите самі?

— Я вже казав, що в нашому вузі не дуже давно були відкриті нові унікальні спеціальності в галузі телекомунікацій, лазерних технологій, оптоелектроніки, мікроелектроніки. І результат не забарився. Варто сказати, що саме нашими фахівцями були створені програми захисту інформації для державних органів країни: адміністрації Президента, Верховної Ради, Кабінету Міністрів, силових структур, а також для банків, митної служби і деяких інших організацій. Ми продовжуємо працювати над створенням комп'ютера, наділеного, образно кажучи, інтелектом.

— Увесь світ веде пошук у цьому напрямі. Вияляється, і ми щось можемо?

— Принаймні не гірше, ніж інші. Але немає виробництв, що могли б упроваджувати наші технології.

Стратегія Харківського національного університету радіоелектроніки — органічне входження в європейську систему освіти. Основу стратегії такої інтеграції тут вбачають у забезпеченні високої якості освіти шляхом введення сучасних форм і методик навчання, розширенні міжнародних контактів університету. Високий рівень навчання забезпечується постійно обновлюваною, сучасною матеріально-технічною базою, виданням нових підручників, навчальних посібників і монографій. Власний видавничо-поліграфічний центр дає можливість забезпечувати усіх без винятку студентів необхідною методичною літературою, авторами якої є викладачі і науковці вузу.

В університеті створені й успішно функціонують локальна обчислювальна мережа, Інтернет, Центр технологій дистанційного навчання, електронна бібліотека, навчальна телевізійна лабораторія, лабораторії супутникового телебачення, радіоелектронної офісної техніки, технічних і програмних засобів захисту інформації, побутової техніки, мікропроцесорних пристроїв, автоматики, банківських технологій, менеджменту комп'ютерних мереж і спеціалізований клас технологій корпоративних комп'ютерних мереж. Багато лекцій проводять з використанням мультимедійної техніки. Для підвищення якості підготовки студентів на іноземних мовах створено спеціалізований клас.

— Ваших випускників уже давно і по достоїнству оцінили багато закордонних компаній. Що є запорукою такого успішного міжнародного співробітництва?

— Університет почав програму міжнародного обміну студентами, аспірантами, викладачами ще в 1995 році й успішно її розвиває сьогодні. Одними з перших в Україні ми освоїли методику узгодження навчальних планів із західними університетами. Нині ця методика знайшла ефективне застосування. У результаті — студенти одержують два дипломи про вищу освіту: український і європейську.

Ще одним прикладом успішного міжнародного співробітництва може служити програма обміну студентами з відомим у Європі університетом м. Ювяскюля (Фінляндія), де також готують фахівців у галузі інформаційних технологій. За останні чотири роки 59 студентів ХНУРЕ були направлені до цього вищого навчального закладу для навчання й здобуття диплома. Нещодавно 35 з них захистили там дипломи магістрів — це винятковий показник серед усіх іноземців, що навчалися і захищали дипломні роботи в університеті м. Ювяскюля. До речі, 20 з цих 35 підписали контракти на роботу у Фінляндії, 11 вступили в цій країні до аспірантури.

Харківський національний університет радіоелектроніки першим серед українських університетів ще в 2000 році почав впроваджувати в навчальний процес Європейську кредитно-трансферну і накопичувальну систему (ECTS). У рамках міжнародного проекту «Розробка нової схеми дипломування магістрантів» програми TEMPUS-TACIS разом з іншими важливими результатами було вивчено загальний Інформаційний пакет ECTS, відпрацьовано принципи і схеми впровадження ECTS у технічних вищих навчальних закладах України, опубліковано відповідні методичні матеріали. Це стало методичною базою для входження ХНУРЕ в європейську систему освіти.

Серед компаній, що підписали контракти з випускниками ХНУРЕ, варто назвати такі фінансові компанії, як NOKIA; корпорації DONE Information і TIETOENATOR; акціонерні компанії Leiki, Finnevo, Oivallin, Infigo; Політехнічний університет Тампере; Дослідницький інститут інформаційних технологій; Дослідницький інститут Niilo Maki; Центр дослідження психології дитини; Дослідницький центр Agora при університеті м. Ювяскюля.

Досвід, набутий університетом у загальних наукових проектах і в міжнародних програмах обміну, стає особливо корисним сьогодні, коли вища освіта України перебуває в пошуку найефективніших методик і схем адаптації ідей Болонського процесу до національної вищої освіти. Тому ХНУРЕ одним з перших серед вищих навчальних установ держави включився в започаткований Міністерством освіти і науки України педагогічний експеримент з впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу. Така система стимулює постійну роботу студентів; забезпечує мобільність навчання, значно збільшує вільний вибір дисциплін самими студентами. Вона дасть можливість значно ширшому колу студентів брати участь у міжнародному обміні і стажуваннях і, як наслідок, — забезпечить високу конкурентоспроможність українських фахівців на світовому ринку праці.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Фото автора.

■ ОФІЦІЙНО

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до статті 17 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб — підприємців»

Верховна Рада України **постановляє:**

І. Абзац четвертий частини другої статті 17 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб — підприємців» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 31—32, ст. 263) доповнити словами «(крім об'єднань громадян)».

ІІ. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Закони, інші нормативно-правові акти, прийняті до набрання чинності цим Законом, діють у частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк після опублікування цього Закону:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їхніх нормативних актів у відповідність із цим Законом.

Президент України
В. ЮЩЕНКО.

м. Київ,
22 вересня 2005 року.
№ 2919-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Договору між Україною і Республікою Болгарія про правову допомогу в цивільних справах

Верховна Рада України **постановляє:**

Договір між Україною та Республікою Болгарія про правову допомогу в цивільних справах, підписаний 21 травня 2004 року у м. Києві, ратифікувати.

Президент України
В. ЮЩЕНКО.

м. Київ,
22 вересня 2005 року.
№ 2911-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Договору між Україною та Республікою Таджикистан про передачу осіб, засуджених до позбавлення волі, для подальшого відбування покарання

Верховна Рада України **постановляє:**

Договір між Україною та Республікою Таджикистан про передачу осіб, засуджених до позбавлення волі, для подальшого відбування покарання, підписаний 2 квітня 2004 року в м. Душанбе, ратифікувати.

Президент України
В. ЮЩЕНКО.

м. Київ,
22 вересня 2005 року.
№ 2912-IV.

ПРАВО
П'ЯТНИЦЯ, 14 ЖОВТНЯ 2005 ■ № 194 (3694)

Із конституційних принципів рівності і справедливості випливає вимога визначеності, ясності і недвозначності правової норми, оскільки інше не може забезпечити її однакове застосування, не виключає необмеженості трактування у правозастосовній практиці і неминуче призводить до сваволі

Користуватися землею без зайвих бюрократичних перешкод

■ **КОНСТИТУЦІЙНЕ СУДОЧИНСТВО**

Із рішення Конституційного Суду України від 22 вересня 2005 року № 5-рп/2005 у справі за конституційним поданням 51 народного депутата України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статті 92, пункту 6 розділу X «Перехідні положення» Земельного кодексу України (справа про постійне користування земельними ділянками).

Конституційний Суд України розглянув на пленарному засіданні справу за конституційним поданням 51 народного депутата України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статті 92, пункту 6 розділу X «Перехідні положення» Земельного кодексу України від 25 жовтня 2001 року.

Заслухавши суддю-доповідача Скомороху В. Є., пояснення представників сторін та дослідивши матеріали справи, Конституційний Суд України, зокрема, **встановив:**

Суб'єкт права на конституційне подання — 51 народний депутат України — звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням: розглянути питання щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статті 92 Земельного кодексу України (далі — Кодекс), якими передбачається право постійного користування земельною ділянкою (право володіння і користування земельною ділянкою без встановлення терміну), якого набувають підприємства, установи та організації, що належать до державної та комунальної власності, і пункту 6 розділу X «Перехідні положення» Земельного кодексу України (далі — Перехідні положення Кодексу), згідно з якими громадяни та юридичні особи, які мають у постійному користуванні земельні ділянки, але за цим Кодексом не можуть мати їх на такому праві, повинні були до 1 січня 2005 року переоформити у встановленому порядку право власності або право оренди на них.

У конституційному поданні стверджується, що зазначеними положеннями Кодексу громадян позбавлено права постійного користування земельними ділянками для ведення селянського (фермерського) господарства, особистого підсобного господарства, яке було надано статтею 7 Земельного кодексу України в редакції від 13 березня 1992 року, статтею 5 Закону України «Про селянське (фермерське) господарство» від 20 грудня 1991 року. Тому суб'єкт права на конституційне подання вважає, що положення статті 92, пункту 6 Перехідних положень Кодексу не відповідають статті 22 Конституції України.

До початку розгляду справи Конституційним Судом України Верховна Рада України прийняла Закон України «Про внесення змін до статті 92 Земельного кодексу України стосовно визначення права на постійне користування земельними ділянками громадських організацій інвалідів» від 12 травня 2004 року, яким частину другу статті 92 Кодексу доповнено положенням про набуття права постійного користування земельними ділянками громадськими організаціями інвалідів України, їх підприємствами (об'єднаннями), установами та організаціями.

6 жовтня 2004 року Верховна Рада України прийняла Закон України «Про внесення змін до Земельного кодексу України», яким внесено зміни, зокрема, до пункту 6 Перехідних положень Кодексу і термін переоформлення права власності або права оренди на земельні ділянки продовжено з 1 січня 2005 року до 1 січня 2008 року.

Конституційний Суд України, вирішуючи питання щодо конституційності оспорюваних норм Кодексу, виходить з такого.

Право власності на землю набувається та реалізується на підставі Конституції України, цього Кодексу, а також інших законів, що видаються відповідно до них (частина друга статті 78 Кодексу).

До прийняття чинної Конституції України право приватної власності громадян на землю передбачалося Земельним кодексом України в редакції від 13 березня 1992 року, Законом України «Про власність», Декретом Кабінету Міністрів України «Про приватизацію земельних ділянок» від 26 грудня 1992 року № 15-92 (далі — Декрет), окремими указами Президента України щодо паювання земель.

Кожний громадянин має право користуватися природними об'єктами права власності народу відповідно до закону (частина друга статті 13 Конституції України). До таких об'єктів належать, зокрема, земельні ділянки.

Орган законодавчої влади має право встановлювати для громадян та юридичних осіб, у котрих є в постійному користуванні земельні ділянки, але які за цим Кодексом не можуть мати їх на такому праві, термін, протягом якого ці особи зобов'язані переоформити у встановленому порядку право власності або право оренди на земельні ділянки. Але при цьому орган законодавчої влади повинен дотримуватися приписів Основного Закону України.

Згідно зі статтею 22 Конституції України конституційні права і свободи гарантуються і не можуть бути скасовані (частина друга), при прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод (частина третя).

Конституція України (стаття 13) не виключає можливості для громадян користуватися землею на визначених у законі різних правових титулах, гарантуючи при цьому громадянам право власності на землю.

Закон України «Про оренду землі» визначає оренду землі як засноване на договорі строкове платне володіння і користування земельною ділянкою, необхідною орендареві для проведення підприємницької та інших видів діяльності (стаття 1).

Чинний Кодекс, прийнятий 25 жовтня 2001 року, визначив право постійного користування земельною ділянкою як право володіння і користування земельною ділянкою, яка перебуває у державній або комунальній власності, без встановлення строку (частина перша статті 92).

Законом України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обмежень» від 1 липня 2004 року передбачено, зокрема, обов'язковість державної реєстрації права постійного користування земельною ділянкою, права користування земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб тощо.

Права постійного користування земельною ділянкою із земель державної та комунальної власності набувають лише підприємства, установи та організації, що належать до державної або комунальної власності, а також громадські організації інвалідів України, їх підприємства (об'єднання), установи та організації.

Використання терміна «набувають», що означає «ставати власником чого-небудь, здобувати що-небудь», після набрання чинності

Порядок безоплатної передачі у приватну власність земельних ділянок державної та комунальної власності не повинен встановлювати обмеження щодо виникнення цього права у громадян

статтею 92 Кодексу свідчить, що ця норма не обмежує і не скасовує діюче право постійного користування земельними ділянками, набуте громадянами в установлених законодавством випадках станом на 1 січня 2002 року до його переоформлення. Тому підстав визнавати статтю 92 Кодексу неконституційною немає.

Із конституційних принципів рівності і справедливості випливає вимога визначеності, ясності і недвозначності правової норми, оскільки інше не може забезпечити її однакове застосування, не виключає необмеженості трактування у правозастосовній практиці і неминуче призводить до сваволі.

Так, поняття «набувають права» за змістом частини другої статті 92 та частини першої статті 116 Кодексу в аспекті вимоги переоформлення права користування земельною ділянкою не відповідає вимозі ясності і визначеності правової норми: зазначені положення припускають поширення цього поняття лише на випадки первинного отримання земельної ділянки із земель державної та комунальної власності підприємствами, установами та організаціями, що належать до державної або комунальної власності, а також громадянами та юридичними особами, які набувають права власності та користування земельними ділянками.

Натомість у пункті 6 Перехідних положень Кодексу йдеться про переоформлення права власності або оренди громадянами та юридичними особами, які мають у постійному користуванні земельні ділянки, але за цим Кодексом не можуть мати їх на такому праві. Переоформлення також має два значення: повторити оформлення і оформити заново, за новими правилами.

Таким само невизначеним є словосполучення «переоформити у встановленому порядку» без посилання на відповідні норми Кодексу або інших законів. При цьому в Кодексі та інших законах немає спеціальних норм щодо такого порядку переоформлення права постійного користування. Оскільки переоформлення може означати оформлення за тих самих умов, що й раніше, а також за новими, іншими умовами, то ці умови мають бути зазначені в Перехідних положеннях Кодексу. Відсутність розмежування надання земельної ділянки і зміни титулу прав на земельні ділянки ускладнює переоформлення і на практиці вирішується довільно.

Крім того, переоформлення покладено як на юридичних осіб (тобто фермерське господарство), так і на громадян, які мають у постійному користуванні земельні ділянки. Поняття «селянське (фермерське) господарство» не існує після набрання чинності Законом України «Про фермерське господарство» від 19 червня 2003 року, яким Закон України «Про селянське (фермерське) господарство» визнано таким, що втратив чинність. Отже, при переоформленні права постійного користування земельними ділянками, наданими для ведення селянських (фермерських) господарств, у довгострокову оренду строк оренди не може визначатися селянським (фермерським) господарством відповідно до закону, як це передбачає абзац другий пункту 6 Перехідних положень Кодексу, через відсутність такого господарства.

Порівняльний аналіз змісту положень пункту 6 Постанови Верховної Ради України «Про земельну реформу» і пункту 6 Перехідних положень Кодексу свідчить, що в першому акті йдеться про оформлення права на земельну ділянку громадянами, підприємствами, установами та організаціями, які мають у користуванні земельні ділянки, надані їм до введення в дію Земельного кодексу Української РСР (грудень 1990 р.), а в другому — про переоформлення права постійного користування земельними ділянками. Ні в Кодексі, ні в

Відсутність розмежування надання земельної ділянки і зміни титулу прав на земельні ділянки ускладнює переоформлення і на практиці вирішується довільно

інших нормативно-правових актах не розкривається юридичний зміст термінів «оформлення» і «переоформлення», не визначається їх співвідношення. Невизначеність суті цих термінів негативно впливає на практику здійснення суб'єктивних прав на земельні ділянки громадянами та юридичними особами. Від правильного визначення сутності «оформлення» і «переоформлення» прав на землю залежить можливість здійснення громадянами та юридичними особами гарантованого Конституцією України права власності на землю і права користування нею, довіра громадян до держави.

У Постанові Верховної Ради України «Про стан дотримання законодавства України щодо видачі державних актів на право власності на землю, сертифікатів на право на земельну частку (пай) та їх обігу; про дотримання законодавства України щодо виділення в натурі (на місцевості), використання та обігу земельних ділянок сільськогосподарського призначення» від 22 травня 2003 року № 882-IV проаналізовано ситуацію, яка склалася з видачею органами влади громадянам та юридичним особам державних актів на право власності на земельну ділянку, і, зокрема, констатовано, що зволікання з видачею державних актів на право власності на земельну ділянку призводить до порушення права власності громадян на землю. Причиною незадовільного стану видачі громадянам державних актів на право власності на земельну ділянку (на заміну сертифікатів на право на земельну частку (пай) є відсутність законодавчого забезпечення цього процесу та значною мірою неспроможність громадян оплатити вартість робіт, необхідних для виготовлення цих актів.

Положення Земельного кодексу України в редакції від 13 березня 1992 року, Декрету, зміст зазначених указів Президента України свідчать, що в приватну власність громадян було передано земельні ділянки, які використовувалися ними для ведення селянського (фермерського) господарства, особистого підсобного господарства, будівництва та обслуговування будинку і господарських будівель (присадибна ділянка), садівництва, дачного і гаражного будівництва.

Отже, названими нормативно-правовими актами держава врегулювала питання постійного землекористування шляхом передачі земельних ділянок у приватну власність громадян. Тому громадяни набули права приватної власності щодо зазначених земельних ділянок на підставі наведених положень Земельного кодексу України в редакції від 13 березня 1992 року, Декрету, зазначених указів Президента України за рішеннями відповідних місцевих рад та районних державних адміністрацій.

Визнавши право приватної власності громадян на земельні ділянки, які були надані в постійне користування, встановивши порядок набуття цього права у зазначених нормативно-правових актах шляхом безоплатної передачі, держава має вжити всіх необхідних заходів щодо забезпечення безперешкодного набуття громадянами права приватної власності на земельні ділянки.

Порядок безоплатної передачі у приватну власність земельних ділянок державної та комунальної власності не повинен встановлювати обмеження щодо виникнення цього права у громадян.

Натомість з ініціативи держави було прийнято новий Земельний кодекс, який зобов'язує громадян переоформити набуті ними раніше права на інші права. Це переоформлення є занадто обтяжливим, розтягнутим у часі, ускладненим і дорогим. Однак пунктом 11 Перехідних положень Кодексу та Законом України «Про розмежування земель державної та комунальної власності» від 5 лютого 2004 року встановлено правило, згідно з яким витрати, пов'язані із розмежуванням земель державної та комунальної власності, здійснюються за рахунок коштів відповідних бюджетів (стаття 15 Закону), на засадах забезпечення рівності права власності на землю територіальних громад і держави, безоплатності тощо (стаття 4 Закону). Оскільки відповідно до частини другої статті 14 Конституції України право власності на землю гарантується, а ініціатива у зміні раніше набутого права на використання землі громадянами належить не їм, а державі, саме держава має встановити режим диферен-

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ційованого пільгового переоформлення права на землю.

Визначення пунктом 6 Перехідних положень Кодексу строку переоформлення права власності на земельні ділянки ставить громадян у нерівні умови, оскільки громадяни за таких умов не є рівноправними учасниками (суб'єктами) земельних відносин щодо набуття права власності на землю.

Однією з підстав набуття громадянином права на землю є приватизація, яка здійснюється на добровільній основі і полягає в безоплатній передачі земельних ділянок, що перебувають у користуванні громадян.

Статтею 412 Цивільного кодексу України встановлено вичерпний перелік підстав, за яких право користування земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб припиняється.

Відповідно до статті 5 Цивільного кодексу України акти цивільного законодавства не мають зворотної дії в часі, їх дія поширюється на відносини, які виникли раніше, лише у випадках, коли вони пом'якшують або скасовують цивільну відповідальність особи.

Проте пункт 6 Перехідних положень Кодексу зобов'язує громадян та юридичних осіб переоформити у встановленому порядку право власності або право оренди на земельні ділянки. При переоформленні права постійного користування у довгострокову оренду її строк визначається «відповідно до закону», що є неконкретним у зв'язку з невизначеністю цього закону, як і закону, який встановив би порядок переоформлення.

Конституційний Суд України вважає, що встановлення обов'язку громадян переоформити земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні, на право власності або право оренди до 1 січня 2008 року потребує врегулювання чітким механізмом порядку реалізації цього права відповідно до вимог частини другої статті 14, частини другої статті 41 Конституції України. У зв'язку з відсутністю визначеного у законодавстві відповідного механізму переоформлення громадяни не в змозі виконати вимоги пункту 6 Перехідних положень Кодексу у встановлений строк, про що свідчить неодноразове продовження Верховною Радою України цього строку.

Неврегульованість питання щодо переважного права постійного землекористувача на придбання земельної ділянки у власність породжує проблеми, пов'язані з вибором способу переоформлення права на землю, відшкодуванням вартості проведених землекористувачем поліпшень за час користування землею тощо.

Отже, порядок переоформлення права користування земельною ділянкою має бути врегульований у чинному Кодексі або інших законах шляхом визначення об'єктів, суб'єктів та основних стадій набуття прав на земельні ділянки.

Це стосується також оплати земельно-кадастрових робіт і послуг у разі, коли замовником є землекористувач.

Земля як об'єкт постійного користування, надана державою громадянам на законних підставах, виконувала і продовжує виконувати важливу соціально-економічну функцію. Вона є основою життєдіяльності і господарювання громадян. Так, земельні ділянки, які було надано громадянам для ведення селянського (фермерського) господарства, особистого підсобного господарства, індивідуального житлового, гаражного і дачного будівництва, є матеріальною основою життєдіяльності і господарювання не лише окремих громадян, а певного суспільного прошарку населення України.

Набуття громадянином права власності на земельну ділянку, яка перебуває у його користуванні, в загальному порядку, визначеному статтею 118 Кодексу, не передбачає встановлення обмеження щодо строків набуття цього права. Відповідно до пункту 2 Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження форм державного акта на право власності на земельну ділянку та державного акта на право постійного користування земельною ділянкою» від 2 квітня 2002 року № 449 раніше видані державні акти на право приватної власності на землю, державні акти на право власності на землю та державні акти на право постійного користування землею залишаються чинними і підлягають заміні в разі добровільного звернення громадян або юридичних осіб.

Приписи пункту 6 Перехідних положень Кодексу є нормами процесуального права і тому не повинні обмежувати норми матеріального права щодо права власності на землю та його набуття громадянами.

Суб'єктивне право на земельну ділянку виникає і реалізується на підставах і в порядку, визначених Конституцією України, Кодексом та іншими законами України, що регулюють земельні відносини.

Підставою для виникнення права на земельну ділянку є відповідний юридичний факт. Чинний Кодекс серед підстав набуття права на землю громадянами та юридичними особами не називає оформлення чи переоформлення прав на земельні ділянки.

Відповідно до статті 116 Кодексу громадяни та юридичні особи набувають права власності та права користування земельними ділянками із земель державної або комунальної власності за рішенням органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування в межах їх повноважень, визначених цим Кодексом (частина перша); набуття права на землю громадянами та юридичними особами здійснюється шляхом передачі земельних ділянок у власність або надання їх у користування (частина друга). Право власності та право постійного користування на земельну ділянку виникає після одержання її власником або користувачем документа, що посвідчує право власності чи право постійного користування земельною ділянкою, та його державної реєстрації (частина перша статті 125 Кодексу).

Конституційний Суд України вважає, що встановлення обов'язку громадян переоформити земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні, на право власності або право оренди до 1 січня 2008 року потребує врегулювання чітким механізмом порядку реалізації цього права

Суб'єктивне право постійного користування земельною ділянкою істотно відрізняється від суб'єктивного права власності на землю та суб'єктивного права оренди. Хоча власники землі та орендарі поряд із повноваженнями щодо володіння та користування наділяються і повноваженнями щодо розпорядження земельними ділянками (орендарі — в частині передачі земель у суборенду за згодою власника), а постійні користувачі такої можливості позбавлені, у їх праві на землю є низка особливостей і переваг:

— право постійного землекористування є безстроковим, на відміну від права оренди, і може бути припинене лише з підстав, передбачених законодавством;

— права та обов'язки постійних землекористувачів визначені чинним земельним законодавством і не підлягають договірному регулюванню (не можуть бути звужені);

— постійні землекористувачі, як і землевласники, сплачують земельний податок, розмір якого визначається відповідно до чинного законодавства, на відміну від договірного характеру орендної плати;

— земельні ділянки у постійне користування передаються у порядку відведення безоплатно з наступним посвідченням цього права шляхом видачі державного акта на право постійного користування земельною ділянкою; оплаті має підлягати лише виготовлення технічної документації на земельну ділянку, що здійснюється на договірних засадах із уповноваженою землевпорядною організацією.

Кодексом не встановлено чітких матеріально-правових і процесуальних гарантій зміни громадянами юридичного титулу права постійного користування земельною ділянкою на право власності чи право оренди. Переоформлення відповідних прав включає також земельно-кадастрові роботи та інші послуги, які суб'єкти підприємницької діяльності надають на платній основі, встановлюючи їх розцінки на свій розсуд. Таким чином, постійним землекористувачам не гарантована можливість зміни законно набутого права за сприяння і за рахунок держави, яка є ініціатором таких змін.

Згідно з частиною п'ятою статті 3 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обмежень» право власності та інші речові права на нерухоме майно, набуті згідно з діючими нормативно-правовими актами до набрання чинності цим Законом, визнаються державою. Відповідно до цього Закону реєстрація речових прав на нерухомість, їх обмежень здійснюється лише в разі вчинення правочинів щодо нерухомого майна, а також за заявою власника (володільця) нерухомого майна.

На підставі наведеного Конституційний Суд України дійшов висновку, що пункт 6 Перехідних положень Кодексу через відсутність встановленого порядку переоформлення права власності або оренди та унеможливлення безоплатного проведення робіт із землеустрою і виготовлення технічних матеріалів та документів для переоформлення права постійного користування земельною ділянкою на право власності або оренди в строки, визначені Кодексом, суперечить положенням частини четвертої статті 13, частини другої статті 14, частини третьої статті 22, частини першої статті 24, частин першої, другої, четвертої статті 41 Конституції України.

Пунктом 6 Постанови Верховної Ради України «Про земельну реформу» від 18 грудня 1990 року № 563-XII встановлено, що громадянами, які мають у користуванні земельні ділянки, надані їм до введення в дію Земельного кодексу України, після закінчення строку оформлення права власності або права користування землею раніше надане їм право користування земельною ділянкою втрачається.

Однак відповідно до статей 13, 14, пункту 7 частини першої статті 92 Конституції України правовий режим власності та користування землею визначається законами України. Правовий режим власності означає врегулювання нормами закону земельних відносин, порядку та умов поділу земель на категорії, правове визначення форм власності на землю, порядку набуття і здійснення права власності, а також права постійного чи тимчасового землекористування щодо управління землями тощо, реалізацію та позбавлення цього права, функції, компетенцію органів державної влади і місцевого самоврядування.

Держава забезпечує захист прав усіх суб'єктів права власності і господарювання, їх рівність перед законом, соціальну спрямованість економіки (частина четверта статті 13 Конституції України). Основний Закон України гарантує кожному право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю відповідно до закону (стаття 41). Чинний Кодекс є одним із таких законів, норми якого встановлюють підстави набуття права на землю шляхом передачі ділянок у власність або надання їх у користування (частина друга статті 116).

Постанова Верховної Ради України є підзаконним актом, тому в ній не можуть закріплюватися положення, якими встановлюється правовий режим власності на землю. Тим більше що громадяни та юридичні особи не можуть втрачати раніше надане їм право користування земельною ділянкою. Проте Верховна Рада України врегулювала постановою сферу суспільних відносин, які мають регулюватися законами України.

Враховуючи, що положення Постанови Верховної Ради України «Про земельну реформу» щодо втрати громадянами після закінчення зазначеного строку раніше наданого права користування земельною ділянкою впливають на прийняття рішення у справі, вони відповідно до частини третьої статті 61 Закону України «Про Конституційний Суд України» мають бути визнані такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними).

Виходячи з викладеного, Конституційний Суд України **вирішив:**

1. Визнати такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними), положення:

— пункту 6 розділу X «Перехідні положення» Земельного кодексу України щодо зобов'язання переоформити право постійного користування земельною ділянкою на право власності або право оренди без відповідного законодавчого, організаційного та фінансового забезпечення;

— пункту 6 Постанови Верховної Ради України «Про земельну реформу» від 18 грудня 1990 року № 563-XII з наступними змінами в частині щодо втрати громадянами, підприємствами, установами і організаціями після закінчення строку оформлення права власності або права користування землею раніше наданого їм права користування земельною ділянкою.

2. Положення пункту 6 розділу X «Перехідні положення» Земельного кодексу України та пункту 6 Постанови Верховної Ради України «Про земельну реформу», визнані неконституційними, втрачають чинність з дня ухвалення Конституційним Судом України цього Рішення.

3. Рішення Конституційного Суду України є обов'язковим до виконання на території України, остаточним і не може бути оскаржене.

Все правильно

Маю безперервний стаж роботи 41 рік 6 місяців. Для перерахунку пенсії у відділенні Пенсійного фонду взяли 1965—1969 роки. Але протягом листопада—грудня 1968 року я хворіла, тому заробітна плата за ці місяці менша. Як вирахувати середньомісячну зарплату за 1968 рік?

Вікторія ЖИРОВА.

Дніпродзержинск.

Під час обчислення пенсії із заробітку за будь-які 5 років (60 місяців) поспіль середньомісячний заробіток визначається шляхом ділення заробітку за 5 років на 60. Під час визначення середнього заробітку враховується як сама заробітна плата, так і допомога з тимчасової непрацездатності.

Законом України «Про пенсійне забезпечення» не передбачалася заміна місяців у п'ятирічному періоді, а також неврахування тих чи інших місяців під час визначення середнього заробітку. Якщо для обчислення пенсії брався заробіток за 60 місяців, а фактично дані про заробіток були лише, наприклад, за 57 місяців, середній заробіток у такому разі визначався шляхом ділення фактичного заробітку за 57 місяців на 60.

Застосований органами Пенсійного фонду порядок обчислення заробітку відповідає законодавству.

Підвищення після 25 років

Я інвалід ВВВ, маю 43 роки трудового стажу. Зараз вирішив перейти на трудову пенсію. Після наявності якого стажу повинні виплачувати підвищення до пенсій в розмірі одного відсотка обчисленого розміру пенсії?

Андрій МАТВІЄНКО.

Луганська область.

Згідно з чинним законодавством окремим категоріям працівників пенсії за віком призначаються за зниженого пенсійного віку, наприклад, працівникам, зайнятим на роботах зі шкідливими та важкими умовами праці, постраждалим внаслідок Чорнобильської катастрофи, учасникам бойових дій та іншим. До того ж в окремих випадках для призначення цих пенсій вимагається і меншої тривалості загальний стаж роботи: чоловікам — 20, а жінкам — 15 років.

Однак такої пільги не передбачено при підвищенні пенсій відповідно до статті 28 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування». Незалежно від того, з яких підстав призначена пенсія (на загальних підставах чи на пільгових умовах), підвищення до пенсій в розмірі одного відсотка обчисленого розміру пенсії, але не більш як на один відсоток мінімального розміру пенсії, призначається за кожний повний рік роботи: понад 25 років — чоловікам та 20 років — жінкам.

Володимир МАКСИМЧУК,
заступник керівника управління з питань соціального захисту апарату Федерації профспілок України.

Норми процесуального права не повинні обмежувати норми матеріального права щодо права власності на землю та його набуття

■ СПОРТ

Підготовку почали під дощем

(Початок на 5-й стор.).

А до Європи разом із групою заслужених ветеранів (серед яких знаменитий Хідетоші Наката з англійського «Болтона») легендарний бразильський гравець Зіко привіз кількох молодих футболістів, котрі не пройшли горнило відбірного турніру.

Протягом київської зустрічі господарі мали помітну ігрову перевагу. Згадаймо принаймні кілька епізодів. 42-га хвилина. Бєлік б'є вище воріт майже з лінії воротарського майданчика гостей. 71-ша. Гусін поцілив у хрестовину. І за мить не влучає, маючи перед собою лише воротаря. Втім, досвідчений гравець реабілітувався, забивши переможний пенальті.

— У мене немає коментарів з приводу сьогоднішньої гри, — не приховуючи емоцій, казав журналістам сеньйор Зіко. — Гадаю, варто було запросити до розмови арбітра.

— Чи задоволені ви європейським турне вашої команди?

— Якщо відкинути емоції, то загалом задоволений.

Представники ЗМІ не забарилися «настукати» на Зіко Олегу Блохіну, який прийшов на репортерський «допит» другим:

— Кожний тренер реагує на результат по-своєму. У нас також не завжди задоволені суддівством. Думаю, що ми переважали збірну Японії насамперед у бажанні, а також за моментами. Суперник побудував гру на контратаках. Кілька моментів, якщо їх так можна назвати, в них було. Те, що гра моментами була жорстка і навіть груба, — наслідок стану поля. Негода не сприяла грі. Втім, я задоволений самовіддачею команди. Хоча окремі моменти треба поліпшувати.

— Може так статися, що Японія буде суперником нашої команди в Німеччині...

— Що буде на чемпіонаті світу — то не сьогоднішня розмова. А поки що японці були для нас гарним спаринг-партнером. Ми мали нагоду ближче познайомитися з азійською школою футболу. Ми вже почали збирати інформацію на всі збірні.

— То чи вже відомо, з якою збірною матиме спаринг збірна України у листопаді?

— Поки що ні. Коли відверто, то я не маю великого бажання грати в Києві 16 листопада. Особливо якщо погода буде така, як оце сьогодні. Та й вивозити команду кудись на 48 годин заради товариського поєдинку наприкінці сезону, гадаю, недоречно...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

P. S. Учора в Ньоні (Швейцарія) відбулося жеребкування пар стикових матчів за право виходу до Євро-2006 (U-21). Збірна України проведе два поєдинки з командою Бельгії (12—16 листопада, перший матч вдома). Склад решти пар: Англія—Франція. Сербія та Черногорія—Хорватія. Росія—Данія. Чехія—Німеччина. Словенія—Нідерланди. Угорщина—Італія. Швеція—Португалія.

Тендер для протоколу чи для кишені?

Застоялася продукція ДП «БМУ-Термо» на своїх складах, застоялася... Ця похмура картина і сторонню людину не залишить байдужою, адже котли і котельні обігрівають сотні дитячих садків, шкіл, лікарень, різних установ. Такої складної ситуації виробництво давно не мало, хоча труднощі ніколи не обминали його стороною. Зарекомендувала себе продукція підприємства дуже добре. «Термо» в основному працює з бюджетними організаціями, тому замовників не бракувало.

— Наприклад, з переходом на автономне теплопостачання за допомогою міні-котелень «Термо», — розповідає директор підприємства, — витрати на опалення в лікарні УМВС Луганська скоротилися втричі, щорічна економія коштів відтепер тут становить більш як 100 тис. грн. Удвічі скоротили свої витрати на споживання енергоносіїв відділ освіти Жмеринської міської ради, Знам'янська міська рада Кіровоградської області, коледж Східноукраїнського національного університету Луганська, приватне підприємство «НЕАТ-сервіс» в Одесі та багато інших. Керівники цих установ не поскупилися на слова подяки на адресу директора ДП «БМУ-Термо» П. Лисака за продукцію, що допомагає заощаджувати енергоресурси і, природно, державні кошти. Проте, якщо послухати Павла Григоровича, то можна дійти висновку, що деякі державні чиновники не рахують бюджетні кошти навіть в умовах тендерних торгів.

Нагадаю, що в основі таких конкурсів закладені майже олімпійські принципи: швидше, дешевше, якісніше. Колись «Термо» вигравало торги саме за цими критеріями, понаставивши в Україні понад дві тисячі котелень. Луганські виробники автономних опалювальних систем чи не єдині в Україні мають сертифікат на виготовлення модульних котелень, отже, гарантують їхню високу якість. Але час іде, ринок послуг розширюється і дехто змушує «Термо» посунутися, що нормально, якщо виправдано і справедливо.

Останнім часом «БМУ-Термо» брало участь у більш як 20 тендерних торгах і тільки три з них виграло. Економісти підприємства підрахували, що якби провідне підприємство виграло, держава заощадила б понад п'ять мільйонів гривень. Звідки така впевненість? Звернімося до фактів.

— Так, наприклад, у тендері, що розглядає пропозиції з реконструкції котельні школи в одному із сіл Нижньогірського району в Криму, брало участь шість претендентів, — розповідає П. Лисак. — На мій погляд, наші умови, по суті, були найвигідніші. Скажімо, установка котельні коштувала 225 тисяч гривень, тоді як проекти інших конкурсантів були набагато дорожчі. Фірми «Магнат», наприклад, понад 500 тисяч гривень, ТОВ «Будгазкомплект-2001» пропонувало свої послуги майже за 400 тисяч. Це підприємство і стало переможцем. В іншому випадку в тому ж таки Криму тендер виграло ТОВ «Магнат» — зійшлися на ціні проекту 580 тисяч гривень. «Термо» поставило б цей об'єкт лише за 175 тисяч. І таких прикладів, коли ціна не є визначальною, багато.

— Складається враження, — каже Павло Григорович, — що йдеться не про заощадження державних коштів, а, скоріше, навпаки. Ми працюємо на ринку вже 15 років, продукція наша себе вже добре зарекомендувала. Ми постійно її модернізуємо з урахуванням проблем, що виникають з енергоносіями. Сьогодні наші котли вдвічі-втричі дешевші за інші і в монтажі, і в обслуговуванні. Підтримка місцевого товаровиробника в нашій країні здійснюється тільки на словах. Переконуюся в цьому щодня, але ніяк не можу з цим змиритися.

А можливо, справа не в «Термо», а в самій системі проведення тендерних торгів? Учасники таких конкурсів скаржаться на ускладнення і подорожчання процедури оформлення своєї участі в тендері. Наприклад, організації Вексельний союз, що недавно з'явилася, «Термо» сплатило, щоб одержати тендерне забезпечення, 5 відсотків від тендерної суми.

— Ми провели маленьке розслідування, — ділиться Лисак, — і встановили одну цікаву деталь: усі фірми, що беруть участь в оформленні документів для участі в тендері, розташовані за одною адресою. Перекладають документи з одного столу на інший, а ми за це платимо великі гроші. Ми вже не раз переконувалися, що торги проводять під одного конкретного замовника, котрий і перемагає. Іноді оголошення тендера — тільки для створення видимості дотримання законодавства, як то кажуть, для протоколу. Були випадки, коли конкурс з'являвся в той період, коли роботи на об'єкті йшли повним ходом.

На думку Павла Григоровича Лисака, джерело багатьох бід українських виробників, зокрема «БМУ-Термо», — це чиновник. І тут, очевидно, він має рацію.

— У мене таке враження, — каже Лисак, — що якщо я прийду до чиновника і запропоную йому безплатно поставити котельню, він одразу в мене запитає: «А що я з цього матиму?».

Алла АНТІПОВА.

Луганськ.

■ ОГОЛОШЕННЯ

П О В І Д О М Л Е Н Н Я

Відповідно до пункту 2 статті 2 Закону України "Про порядок обрання на посаду та звільнення з посади професійного судді Верховною Радою України" Державна судова адміністрація України повідомляє про підготовку матеріалів щодо обрання суддями безстроково:

1. Стрільчука Віктора Андрійовича - суддею апеляційного суду Волинської області;
2. Гєрцика Ростіслава Валерійовича - суддею апеляційного суду Донецької області;
3. Ладигіна Сергія Миколайовича - суддею апеляційного суду Донецької області;
4. Парфенюка Сергія Володимировича - суддею апеляційного суду Донецької області;
5. Черкашина Миколи Васильовича - суддею апеляційного суду Донецької області;
6. Братіщевої Людмили Анатоліївни - суддею апеляційного суду Дніпропетровської області;
7. Коротченка Володимира Васильовича - суддею апеляційного суду Кіровоградської області;
8. Процик Марії Василівни - суддею апеляційного суду Одеської області;
9. Горюнової Людмили Іванівни - суддею місцевого Євпаторійського міського суду Автономної Республіки Крим;
10. Люльки Володимира Володимировича - суддею Тульчинського районного суду Вінницької області;
11. Гальченко Ірини Василівни - суддею місцевого Волноваського районного суду Донецької області;
12. Білак Світлани Вікторівни - суддею місцевого Димитровського міського суду Донецької області;
13. Кузьміної Олени Євгенівни - суддею місцевого Красноармійського міськрайонного суду Донецької області;
14. Хомінець Ірини Володимирівни - суддею місцевого Харцизького міського суду Донецької області;
15. Божко Людмили Андріївни - суддею місцевого Магдалинівського районного суду Дніпропетровської області;
16. Вишняка Максима Володимировича - суддею місцевого Кам'янобрідського районного суду міста Луганська;
17. Голубкіна Олександра Івановича - суддею місцевого Центрального районного суду міста Миколаєва;
18. Давченко Тетяни Миколаївни - суддею місцевого Корабельного районного суду міста Миколаєва;
19. Сєвєрєвої Єлени Станіславівни - суддею місцевого Малиновського районного суду міста Одеси;
20. Погорєлової Світлани Олегівни - суддею місцевого Малиновського районного суду міста Одеси;
21. Ященка Миколи Анатолійовича - суддею місцевого Автозаводського районного суду міста Кременчука Полтавської області;
22. Ткаченка Олександра Михайловича - суддею місцевого Октябрського районного суду міста Полтави;
23. Ярошенко Тамари Олександрівни - суддею місцевого Охтирського міськрайонного суду Сумської області;
24. Данилевич Надії Андріївни - суддею місцевого Збаразького районного суду Тернопільської області;
25. Старовойта Григорія Степановича - суддею місцевого Збаразького районного суду Тернопільської області;
26. Іваницького Олега Романовича - суддею місцевого Зборівського районного суду Тернопільської області;
27. Грицака Романа Михайловича - суддею місцевого Тернопільського міськрайонного суду Тернопільської області;
28. Грищенко Ірини Олексіївни - суддею місцевого Дзержинського районного суду міста Харкова;
29. Садовського Костянтина Сергійовича - суддею місцевого Київського районного суду міста Харкова;

Державна судова адміністрація України.

Постановою Господарського суду Черкаської області (м. Черкаси, бульв. Шевченка, 307) від 21.07.2005 року № 01/3788 відкрите акціонерне товариство «Золотоніський коноплезавод», Черкаська обл., м. Золотоноша, вул. Жашківська, 32, код ЄДРПОУ 00306288, визнано банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором підприємства призначено ліцензованого арбітражного керуючого Вінник Сергія Васильовича, м. Черкаси провулок Гвардійський, 3.

Господарський суд Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) Постановою від 22.09.2005 р. по справі №25/178 визнав банкрутом і відкрив ліквідаційну процедуру щодо Приватного підприємства «Стробер» (69035, м. Запоріжжя, вул. Рекордна, 20, ЄДРПОУ 30456835, р/р 26007000840001 у Запорізькій філії АТ «Укрінбанк», МФО 313184).

Ліквідатором призначено Житник О. В., ліцензія №779178 (69001, м. Запоріжжя, б-р Гвардійський, 30/85, тел.: 8-067-980-77-05.

Постановою Господарського суду Львівської області (вул. Личаківська, 81, м. Львів, 79010) від 20.09.2005 р. по справі № 6/78-8/53 ВАТ «Дрогобицьке спеціалізоване будівельно-монтажне управління № 5» (юридична адреса: вул. Федьковича, 5, м. Дрогобич, Львівська обл., 82100, код ЄДРПОУ 05428961) визнано банкрутом та розпочато процедуру по його ліквідації. Ліквідатором банкрута призначено Романчука Сергія Юрійовича (ліцензія АБ № 116060 від 9.11.2004; проживає: вул. Журавлина, 9, кв. 1, м. Львів, 79040).

Постановою Господарського суду Волинської області (43010, м. Луцьк, пр. Волі, 54) від 29.09.2005 р. за справою № 7/92 Б товариство з обмеженою відповідальністю «Політрейд» (ЄДРПОУ 31011447, юридична адреса: 43000, м. Луцьк, пр. Відродження, 45/8, р/р № 260053005733 в КБ «Західінкомбанк», МФО 303484) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором товариства з обмеженою відповідальністю «Політрейд» призначено арбітражного керуючого Жиліча О. В. (ліцензія Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 14.06.2005 р., серія АБ № 176066, поштова адреса: м. Луцьк, вул. Коперніка, 36а).

Постановою Господарського суду Волинської області (43010, м. Луцьк, пр. Волі, 54) від 29.09.2005 р. за справою № 7/93-Б товариство з обмеженою відповідальністю «Медтехніка» (ЄДРПОУ 03568385, юридична адреса: 43000, м. Луцьк, вул. Запорізька, 37, р/р № 260023005569 в КБ «Західінкомбанк», МФО 303484) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором товариства з обмеженою відповідальністю «Медтехніка» призначено арбітражного керуючого Жиліча О. В. (ліцензія Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 14.06.2005 р., серія АБ № 176066, поштова адреса: м. Луцьк, вул. Коперніка, 36а).

Ухвалою Господарського суду Черкаської області (18005, м. Черкаси, бул. Шевченка, 307) від 08.09.2005 р. порушено провадження у справі №01/4061 про банкрутство Спільного українсько-французького підприємства «Дако», код ЄДРПОУ 21386883, юридична адреса: м. Черкаси, вул. Смілянська, 144, р/р 26009051501174, 26056051500429 в Філії «Черкаське ГРУ ЗАТ «Приватбанк», МФО 354347,

Розпорядник майна: Білан Володимир Васильович, ліцензія - серія АБ №176068 від 16.06.05 р. (18000, м. Черкаси, вул. Лазарєва, 6, оф. 101, тел.: 8 (0472) 45-12-07).

Господарський суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Богдана Хмельницького, 44-Б), порушив справу № 46/495-б про банкрутство Відкритого акціонерного товариства «Шляхово-будівельне управління № 41» (03039, м. Київ, проспект 40-річчя Жовтня, буд. 32-а, ідентифікаційний код 05416886, п/р 2600530124263О в філії Київського міського відділення Промінвестбанку, МФО 322250).

Розпорядником майна призначено Титича Віталія Миколайовича (ліцензія Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України серії АБ № 116079 від 11.11.2004 року, адреса: 04070, м. Київ, вул. Волоська, буд. 50/38, офіс 130, тел. (044) 467-74-71(72).

Заяви кредиторів і можливих інвесторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

ВАТ «Універсам № 24»
повідомляє про зміни в порядку денному позачергових загальних зборів акціонерів Товариства,

які відбудуться 04 листопада 2005 року об 11.00 за адресою: м. Київ, Залізничне шосе, 57, 5 поверх. Реєстрація акціонерів здійснюється 04 листопада 2005 року за місцем проведення зборів з 10.00 до 10.50. При собі мати документи, що посвідчують особу акціонера, для представників акціонерів - доручення.

Порядок денний (зі змінами):

1. Відкликання та обрання Правління товариства, в тому числі Голови.
2. Відкликання та обрання члена Наглядової ради.
3. Збільшення розміру статутного капіталу Товариства за рахунок додаткового випуску акцій»

У відповідності до вимог ст. 40 Закону України «Про господарські товариства» додатково наводимо таку інформацію:

а) статутний капітал Товариства «Універсам № 24» збільшується з метою залучення додаткових фінансових коштів для збільшення обсягів обігових коштів. Статутний капітал збільшується на 1 502 389 (Один мільйон п'ятсот дві тисячі триста вісімдесят дев'ять) грн. 75 коп. за рахунок збільшення кількості акцій існуючої номінальної вартості;

б) у зв'язку з збільшенням статутного капіталу планується внести зміни до Статуту товариства, а саме:

п.4.1. ст.4 (Статутний капітал та акції Товариства) викласти в такій редакції:

«Статутний капітал Товариства становить 1 960 000 (Один мільйон дев'ятсот шістдесят тисяч) гривень і поділяється на 7 840 000 (Сім мільйонів вісімсот сорок тисяч) простих іменних акцій номінальною вартістю 0,25 (Двадцять п'ять копійок) грн. кожна»;

в) додатково випускається 6 009 559 (Шість мільйонів дев'ять тисяч п'ятсот п'ятдесят дев'ять) простих іменних акцій;

г) номінальна вартість однієї акції не змінюється і складає 0,25 грн.,

д) дата початку підписки на акції, що випускаються додатково —31.01.2006 року, дата закінчення підписки на акції, що випускаються додатково —15.02.2006 року,

є) усі акціонери Товариства мають рівне переважне право на придбання акцій, що випускаються додатково, у кількості пропорційній їх частці у статутному капіталі на дату прийняття рішення про емісію акцій,

ж) збитки, пов'язані зі змінами статутного капіталу, будуть компенсуватись власникам акцій згідно чинного законодавства.

Господарським судом Львівської області (79010, м. Львів, вул. Личаківська, 81) 03.10.2005 року порушено справу № 6/212-29/247 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Трайдент Дистрибутор» (80300, Львівська область, Жовківський район, м. Жовква, вул. Я. Мудрого, 11-А, код за ЄДРПОУ 24686506, поточні рахунки: № 260018419 у ЛОД АППБ «Аваль», МФО 325570, № 2600340000345 у ЛФ ВАТ КБ «Хрещатик», МФО 385468, № 26007002370000 в ЛФ АКІБ «УкрСиббанк», МФО 385327, № 26003301367307 в ЛФ Залізничного відділення Промінвестбанку, МФО 325105).

Адреса боржника для кореспонденції: 79015, Львів-15, а/с 5985.

Розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого Михайлюка Ростислава Юліановича (адреса: 79014, м. Львів, вул. Козланюка, 2/7, ліцензія серії АА № 783035 від 29.03.2004 року).

Заяви кредиторів та осіб, які бажають взяти участь у санації боржника, приймаються протягом місяця від дня опублікування цього оголошення.

Сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю «Злагода», юридична адреса: с. Ленінка Красноградського району Харківської області, зареєстроване 29.01.2000 року Красноградською районною державною адміністрацією Харківської області, ідентифікаційний код 00706651, повідомляє про свою ліквідацію. Протокол зборів учасників № 26 від 01.10.2005 року.

Претензії приймаються протягом 2 місяців з дня опублікування.

Постановою Господарського Суду Київської області (01032, м. Київ, вул. Комінтерну, 16) від 21.09.2005 року по справі № 197/116-05 визнано банкрутом Сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю «Мир» (09200, Київська область, Кагарлицький район, с. Горохуватка, вул. Центральна, 2, код ЄДРПОУ 04259284, рах. № 2604375701 в Обухівській філії АППБ «Аваль» у м. Обухів, МФО 321585) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором банкрута призначено Лецкана Вячеслава Львовича (ліцензія серії АА № 419239 від 21.10.02 р., 03057, м. Київ, вул. Довженка, 16в, кв. 42).

Претензії кредиторів приймаються ліквідатором протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Постановами Господарського суду Черкаської області суб'єкти підприємницької діяльності визнані банкрутами та у відповідності до ст. 52 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» відкрито ліквідаційні процедури, Черкаська ОДПІ Черкаської області (18000, м. Черкаси, вул. Хрещатик, 235) призначена ліквідатором наступних підприємств:

1. МП «Сталкер», код 14196076, м. Черкаси, вул. Леніна, 31, кв. 1;
2. ПП «Самай-2000», код 30705550, м. Черкаси, вул. 30-років Перемоги, 12, кв. 29;
3. ЗАТ «Афко», код 14180170, м. Черкаси, вул. Ільїна, 220-а;
4. ПП «Агрофірма «Озон», код 32504162, м. Черкаси, вул. 30-років Перемоги, 15, кв. 615;
5. ДП «Автожитлобуд» ТОВ ЗП «Компанія Круг», код 25213530, м. Черкаси, вул. Л. Українки, 6/2;
6. ТОВ «Промбудшляхпроект-2000», код 32180377, м. Черкаси, Сумгаїтська, 14, кв. 239.

Черкаська ОДПІ Черкаської області повідомляє, що установчі документи, печатки та штампи по таких підприємствах-банкрутах вважати недійсними.

Також ухвалою Господарського суду Черкаської області (18005, м. Черкаси, бул. Шевченка, 307) від 06.09.2005 р. порушено провадження у справі № 10/3788 про банкрутство приватної фірми «Рекламне агентство «Дельфін-1», код ЄДРПОУ 21354216, юридична адреса: м. Черкаси, вул. 30 років Перемоги, 42, кв. 295, р/р 26004301786121 в Філії «Черкаське центр. від. Промінвестбанку», МФО 354091).

Розпорядник майна: Ятчук В. А., ліцензія - серія АА № 719891 від 04.03.04 р. (18000, м. Черкаси, вул. Седова, 15, кв. 3).

Вимоги кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом 30 днів від дня опублікування оголошення.

Господарським судом Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) визнані банкрутами і відкрита ліквідаційна процедура щодо:

Сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «Геліос», постанова від 20.09.2005 р., справа №27/54 В, код ЄДРПОУ 24321186, юридична адреса: 86600, Донецька обл., м. Торез, вул. Єсеніна, буд. 2, р/р 26006980210 у АКБ «Укрсоцбанк», м. Єнакієве, МФО 334527;

Акціонерного товариства відкритого типу «Райагротехніка», постанова від 19.09.2005 р., справа №5/17 В, код ЄДРПОУ 20351109, юридична адреса: 87200, Донецька обл., смт. Старобешево, вул. Чкалова, 21, р/р 26006301845279 у філії Старобешівського відділення ПІБ м. Комсомольська, МФО 334765;

Товариства з обмеженою відповідальністю «Донбасатоменергомонтаж», постанова від 26.09.2005 р., справа №5/16 В, код ЄДРПОУ 25095556, юридична адреса: 87230, Донецька обл., смт. Новий Світ, вул. Енергетична, 23, р/р 26001301845144 у філії Старобешівського відділення ПІБ м. Комсомольська, МФО 334765.

Ліквідатором вищеназваних підприємств призначений арбітражний керуючий Лєсніков Є. Є., 85483, Донецька обл., м. Новоградівка, вул. О. Кошевого, 37/19, ліцензія №116080.

Постановою Господарського суду Львівської області (м. Львів, вул. Личаківська, 81) від 04.10.2005 року по справі про банкрутство № 6/59 - 8/44 Приватне Підприємство «Укртехнопроект» (79035, м. Львів, вул. Дж. Вашингтона, 8 код ЄДРПОУ 31658837, р/р № 260080017984 в ЛФ ЗАТ «Український Кредитний Банк») визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Онушканича Я. В., який проживає:79031, м. Львів, вул. Стрийська, 71б/3 (ліцензія АА № 484203 від 04.02.2004 р.).

Печатка, штампи, статут та установчі документи, свідоцтво про Державну реєстрацію, довідка ЄДРПОУ, свідоцтво платника ПДВ втрачені, вважати недійсними.

Господарським судом Львівської області (79010, м. Львів, вул. Личаківська, 81) порушено справу № 6/189-5/120 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Енергія - Захід» (Львівська область, Мостиський район, м. Судова Вишня, вул. Лісозаводська, 5, код ЄДРПОУ 30863567, п/р № 26009010198 в ЛФ ВАТ «Укргазбанк» м. Львів, МФО 325967).

Розпорядником майна призначено Онушканича Ярослава Васильовича (ліцензія АА №484203 від 04.02.2003 р., адреса: м. Львів, вул. Стрийська, буд. 71б, кв. 3.).

Заяви кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Господарським судом Вінницької області (21036, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) порушено справу № 10/156-05 про банкрутство сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «Надрося» (с. Сараженці Погребищенського району Вінницької області, р. 260017147 в ВОД АППБ «Аваль» м. Вінниця, МФО 302247, код ЄДРПОУ 03729925). Розпорядником майна призначено Тушевського Анатолія В'ячеславовича (ліцензія АБ № 176044 від 02.06.05, с. Журавне Літинського району Вінницької області).

Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

Господарським судом Вінницької області (21036, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) порушено справу № 5/111-05 про банкрутство селянського фермерського господарства «Бухнівське» (22221, с. Бухни Погребищенського району Вінницької області, рах. 26005005097001 в філії АКБ «Надра» м. Вінниця, МФО 302355, код ЄДРПОУ 03731253). Розпорядником майна призначено Кравцова Володимира Андрійовича (ліцензія АА № 779160 від 20.07.04 р., м. Житомир, вул. Польова площа, 10/7).

Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Дніпропетровської області (49000, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) від 07.10.2005 р. по справі № Б26/47/05 Товариство з обмеженою відповідальністю промислово-торгівельне підприємство «Промтовари» (51840, Дніпропетровська обл., Петриківський район, с. м. т. Курилівка, вул. Гагаріна, 6, код ЄДРПОУ 20201966) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру в порядку ст. 16 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом».

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Мішину Н. В., ліцензія № 250070 (54900, Дніпропетровська обл., м. Дніпродзержинськ, а/с 1338).

Господарський суд Волинської області (м. Луцьк, пр. Волі, 54а):

— Постановою від 03.10.2005 р. по справі № 7/98-Б визнав банкрутом ТзОВ «Сеіт Ойл», (м. Луцьк, вул. Рівненська, 48, код 20138166, р/р 2600330246 в КБ «Західінкомбанк», МФО 303484) та відкрив ліквідаційну процедуру;

— Постановою від 03.10.2005 р. по справі № 7/99-Б визнав банкрутом ТзОВ «Компанія Сеіт», (м. Луцьк, вул. Гордіюк, 47, код 25093267, р/р 26005404 АППБ «Аваль», м. Луцьк, МФО 303569) та відкрив ліквідаційну процедуру,

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Темчишина В. П. (м. Луцьк, вул. Світла, 5/3), ліцензія АА № 630072 від 25.11.03 р.

Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування.

Постановою господарського суду Черкаської області від 15 вересня 2005року по справі № 01/1265 визнано банкрутом приватне сільськогосподарське підприємство «Озірнянське» (Черкаська область, Звенигородський район, с. Озірна, код ЄДРПОУ 03792786), відкрито ліквідаційну процедуру . Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Приходько Анатолія Сергійовича (вул. Сінна, 7, смт. Єрки Катеринопільського району Черкаської області, ліцензія № 216785 від 10 03.2005 року).

Постановою господарського суду Черкаської області від 17 травня 2005року по справі № 01/1210 визнано банкрутом товариство з обмеженою відповідальністю «Ранок» (с. Попівка Маньківського району Черкаської області, код ЄДРПОУ 02137720), відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Приходько Анатолія Сергійовича (вул. Сінна, 7, смт. Єрки Катеринопільського району Черкаської області, ліцензія № 216785 від 10.03.2005 року).

Постановою господарського суду Черкаської області від 4 серпня 2005року по справі № 01/262 визнано банкрутом сільськогосподарський виробничий кооператив « Дружба» (с. Березівка Маньківського району Черкаської області, код ЄДРПОУ 05526014), відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Приходько Анатолія Сергійовича (вул. Сінна, 7, смт. Єрки Катеринопільського району Черкаської області, ліцензія № 216785 від 10.03.2005 року).

ВАТ "АК Вінницяобленерго" оголошує тендер на закупівлю товару

1. Замовник торгів — ВАТ»АК Вінницяобленерго», код ЄДРПОУ 00130694

1.1. Поштова адреса — 21100, м. Вінниця, вул. 1 Травня, 2

1.2. Відповідальний за проведення торгів: СО «Вінницяенергозабезпечення», відділ матеріально-технічного забезпечення
телефон (0432) 38-48-40
факс (0432) 35-92-62

2. Інформація про товар, що закуповується:

Однофазні електронні двохелементні лічильники електричної енергії клас точності 1,0 в кількості 15 300 шт;

3. Процедура здійснення закупівлі — відкриті торги

4. Місце та спосіб отримання тендерної документації: 21100 м. Вінниця, вул. 1 Травня, 2, СО «Вінницяенергозабезпечення», відділ матеріально-технічного забезпечення з поміткою: «На тендер, розкрити 25.10.05 р. о 10-00». Поштою, або нарочним.

5. Вартість тендерної документації 526,97 грн.

6. Місце та кінцевий термін подання тендерних пропозицій:

СО «Вінницяенергозабезпечення» ВАТ «АК Вінницяобленерго», відділ матеріально-технічного забезпечення 17-00 24.10.05 р.

7. Місце та дата розкриття тендерних пропозицій: Актовий зал ВАТ «АК Вінницяобленерго» 10-00 25.10.05 р., V поверх.

8. Додаткова інформація: Дата проведення тендеру 25 жовтня 2005 року.

Кінцевий термін подання тендерних пропозицій 17-00 24.10.05 р.

Детальна інформація про процедуру і предмет закупівлі відображена у тендерній документації.

Господарським судом міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) Ухвалою від 22 вересня 2005 року порушено провадження в справі за №43/746 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Аспі Лтд» (код ЄДРПОУ 22861240; 01032, м. Київ, вул. Комінтерну, 30; п/р №26009012812829 в Укрексімбанку, МФО 322313).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Тарасенка Тараса Петровича (ліцензія на право провадження діяльності арбітражного керуючого серія АА №783074 від 19.04.2004 р.; адреса: 04070, м. Київ, вул. Волоська, 2/19В, кв. 10,

Претензії та заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дати публікації оголошення.

Постановою Господарського суду Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) від 03.10.05 р. по справі № Б-24/17-05 відкрите акціонерне товариство «Серп і Молот» (ЄДРПОУ 00236004, 61068 м. Харків, пр. Московський, 183) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Вербицького В. В. (ліц. АБ № 216765 від 01.03.2005 р).

Господарський суд м. Києва (м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) Постановою по справі № 43/745 від 28.09.05 р. визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Цитадель» (адреса: 04050, м. Київ, вул. Мельникова, 12, Код ЄДРПОУ - 31455654, п/р 26001001414001 АТ «Індекс-Банк» м. Києва, МФО 300614, та відкрив ліквідаційну процедуру.

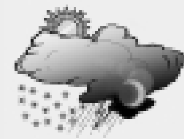
Ліквідатором призначено Земцову Н. Л.

Кредитори протягом місяця після опублікування даного оголошення можуть звернутися із заявою про визнання кредитором по справі за адресою: 04050, м. Київ, вул. Мельникова, 12 та до Господарського суду м. Києва.

Ухвалою від 12.08.2005 року господарський суд Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3а) порушив справу № 19/84»б» про банкрутство ВАТ « Торговий дім» Стахановський завод гумотехнічних виробів» 94002, м. Стаханов Луганської області, пул. 8-го березня 1, р/р 260093012034 в філії відділення «Промінвестбанка» м. Стаханов, МФО 304353, код ЄДРПОУ 00178732.

Розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого -Лободу Валерія Олексійовича (ліцензія АА № 630088 від 15.12.2003 р.), адреса: м. Новодружевськ, Луганської області, вул. Миру, буд. 4, кв.6.

Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів від дня публікації оголошення.

ПʼЯТНИЦЯ, 14 ЖОВТНЯ 2005 ■ № 194 (3694)

15 жовтня — хмарна погода з проясненнями. Місцями, а в північних областях — повсюди, невеликий дощ; у східній частині та більшості західних областей помірні дощі. Вночі та вранці подекуди туман. Вітер змінних напрямків, 3-8 м/с. Температура вночі 4-9° тепла, на узбережжі морів до 12°; вдень 9-14°, у південних областях та в Криму 14-19°.

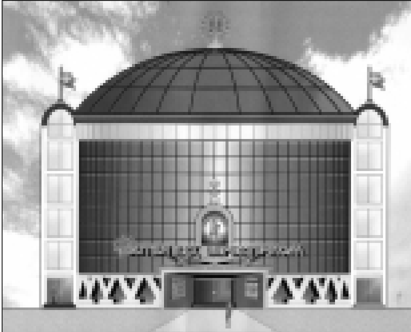
Після першого фальстарту

Член Спілки художників України Микола Кундель із Рівного мріє про художній музей-панораму «Битва під Берестечком» у селі Пляшева (в Радивилівському районі на Рівненщині).

Художник навіть зробив необхідні креслення та ескізи. Ідея вже набирала цілком реальних обрисів, на початку 90-х років була підтримана депутатами Рівненської обласної ради. Почали навіть збирати кошти на цю святу справу. Вони надходили з усіх куточків України. Та економічні негаразди знецінили пожертви на зведення панорами. І все закінчилось фальстартом.

Але Микола Кундель не полишає надії втілити свій задум. Бо вважає, що це потрібно нащадкам, які повинні знати свою історію. На думку митця, ця ідея нині дуже актуальна, адже виставкові площі нинішнього музею історико-меморіального заповідника «Поле Берестецької битви» не дають змоги виставити усі експонати.

— Я вже заручився підтримкою голови Рівненської облради Романа Василишина. Та оскільки музей у селі Пляшева має статус Державного історико-меморіального заповідника, то потрібні ще й розуміння та фінансова підтримка будівництва панорами з боку Мінкультури, — розповідає Микола Кундель. — Свого часу облуправління культури Рівненської ОДА надіслало Віктору Ющенку пропозиції про створення художнього музею-панорами з проханням допомогти. Я дуже сподіваюсь, що все-таки проект буде втілено.

Олександра **ЮРКОВА.**
Рівне.

На знімку: початковий ескіз музею-панорами (автор Микола Кундель).

«Свій до свого по своє»

У Житомирі проведено дні української книги. Сюди прибув письменницький десант — Марія Матіос, Лариса Денисенко, Ірен Роздобудько, Іван Андрусяк, Андрій Кокотюха, Сергій Пантюк. Гості зустрілися зі студентами держуніверситету імені Івана Франка, читачами обласної наукової бібліотеки, а наступного дня просто на вулиці продавали свої книги і роздавали автографи.

Письменники зізналися: відвідини житомирських книгарень залишили у них сумні враження. Там годі побачити хоч якесь повідомлення про появу нової книги українських авторів. Та й самих вітчизняних видань не просто мало, вони ще й заховані в такі закутки, що знайти важко.

— Тому ми й взялися нагадувати, що українська книга є, причому цікава. Але через те, що не налагоджено систему розповсюдження, її важко дійти до читача, — зазначила Марія Матіос, «Солодка Даруся» якої здобула Шевченківську премію і вже витримала три видання. Загальний наклад — 10 тисяч примірників, що для України, на жаль, сьогодні вважається дуже великим.

Олексій **КАВУН.**

На знімку: книгу з автографом Марії МАТІОС придбав депутат Верховної Ради України першого скликання Яків ЗАЙКО *(праворуч)*. *Фото автора.*

Марс повернувся для злагоди

У минулі вихідні старовинний Камʼянець-Подільський на Хмельниччині став центром першого в Україні міжнародного військово-історичного фестивалю «Тера героїка-2005».

Місто прийняло 12 військово-історичних клубів — Київський реєстровий козацький полк, артилеристів із Севастополя, з Польщі — панцерну хоругву князя Ієремії Вишневецького, келецьке артилерійське братство, Регімент його королівської милості Владислава IV, Вольну компанію сарматську, фехтувальне товариство «Ліга Баранов», чеську «Магна Моравію», два стрілецькі полки з Москви. Коли всі вони в історичних костюмах заполонили Старе місто, вірилось, що машина часу таки існує. Костюмовані вояки повторили штурм Старої фортеці військами Хмельницького у Жванецькій кампанії 1653-1654 років. Героїчні епізоди з історії України, за задумом директора фестивалю Олега Демчука, повинні були не лише розважити присутніх, а й показати згубні наслідки міжнаціональних конфліктів. Отже, бог війни Марс повернувся цього разу заради людської злагоди. Події розгорнулися надвечір перед Старою фортецею на Замковому мості, який щойно відновлено завдяки більш як мільйонній урядовій дотації. Живе «кіно» супроводжувалося музикою та коментарями. Цим «доповненням війни» керувала жінка — Ольга Чорнобиль із міського управління культури. Дійство знімали кілька провідних телеканалів України.

І це не вся «Тера героїка». Були ще польоти теплових аеростатів, свято пива за підтримки фірми «Сармат», богатирські ігри, програма театру вогню «Воскресіння» зі Львова, виступ кінного театру «Скіф», що знімався у фільмах «Мазепа», «Вогнем і мечем», лазерне шоу біля Ратуші та численні концерти. Віктор Павлик теж співав — він приїхав на запрошення свого друга, директора турфірми «Гамалія» Ігоря Голубахи.

Віра **ШПИЛЬОВА.**

Хмельницька область.

На знімку: під час «Тера героїки».

Фото Станіслава Стояновського.

Розваги для леді та заробітки на маніяках

Чи можна заробляти на... маніяках? Виявляється, якщо грамотно організувати процес, то це досить прибуткова справа.

Книгу журналістки-письменниці Олени Журавльової **(на знімку)** «Розваги для вельми заможних леді» написано в жанрі іронічного детектива. Хоча в ньому немає ані запоморочливих жахів, ані всюдисущих слідчих і навіть трупи — не зовсім покійники. Швидше — спроба посміятися з наших страхів.

Героїня книги — журналістка однієї із столичних газет — отримала від рідної редакції 10-відсоткову путівку до профспілкового санаторію. Літо, відпочинок, але хіба можна встояти проти спокуси розслідувати серію злочинів, які відбуваються просто на очах?..

Детектив побачив світ у харківському видавництві «Фоліо», де вийшла друком іще одна книга О. Журавльової «Заборонений аромат». Її проза чимось нагадує новітніх російських культових письменниць легких жанрів, але її герої ближчі українському читачеві, бо живуть поряд і дихають з нами одним повітрям. А надихнув до іронічно-детективного жанру, певно... парламент, у якому нині працює Олена, а хитросплетіння інтриг та характерів можна спостерігати щодня. Втім, її сюжети зовсім не про те.

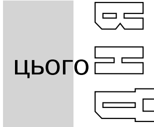
Юліана **ШЕВЧУК.**

Упіймалися на бабках

Севастопольська міліція вперше у своїй практиці задокументувала використання інтелектуальної власності у шоу-бізнесі і притягла до відповідальності сімферопольський продюсерський центр за концерти естрадних двійників з незаконним використанням бренда «Нові російські бабки».

Афіші, що запрошували на концерт за участю знаменитого комічного дуету Ігоря Касилова і Сергія Чванова, зʼявилися в Севастополі та інших курортних містах Криму на початку літа. Від 10 до 20 гривень платили любителі естради за можливість вживу побачити відомих коміків. Зовнішній антураж, репертуар артистів не рятували дешеву халтуру. Звістка про це долетіла до Москви, і власники бренда звернулися в міліцію по захист авторських прав і свого товарного знаку. На черговому концерті шахраїв від шоу-бізнесу, що відбувся в севастопольському Будинку офіцерів флоту, естрадне дійство було зафіксовано на відеоплівку. Після концерту «шанувальники» (переодягнені міліціонери) забажали особисто привітати артистів і сфотографуватися з «Новими російськими бабками» у їхніх пізнаваних костюмах. А потім представилися псевдобабкам по повній формі. А вже суд зобовʼязав шахраїв виплатити великий грошовий штраф.

Світлана **КАЛИНОВСЬКА.**

14 ЖОВТНЯ

■ *1890 р. Народився Дуайт Ейзенхауер, президент США в 1953-61. Командувач військ союзників у Західній Європі (1943). Нагороджений радянським орденом «Перемога».*

■ *1920 р. Між РРФСР і Фінляндією підписано договір, який підтвердив визнання радянським урядом незалежності Фінляндії.*

■ *1942 р. Створено Українську повстанську армію.*

■ *1943 р. Визволено від гітлерівців Запоріжжя.*

■ *1964 р. Звільнення з посади М. Хрущова, прихід до влади Л. Брежнєва.*

■ *1974 р. У Києві відкрито Будинок кіно.*

Редактор номера Іван ІЛЛЯШ.

Редколегія:
Леонід **БРОВЧЕНКО,**
Анатолій **ГОРЛОВ,**
Сергій **ДЕМСЬКИЙ,**
Віталій **ЖЕЖЕРА,**
Іван **ІЛЛЯШ,**
Світлана **ПИСАРЕНКО,**
Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775. для підприємств і організацій — 60955.
Передплатна ціна: для фізичних осіб — 3,30 грн. та 2,00 грн. для підприємств і організацій — 6,00 грн на місяць.
Ціна в роздрібній мережі — договірна.
Загальний тираж 159037.
СПДФО Гайденко В. І. (Друкарня «Нормальные цены») 61068, м. Харків, вул. Тарасівська, 2а.
Зам. 392
ВАТ «Видавництво «Вільна Україна» 79026, м. Львів, вул. В. Великого, 2.
Зам. 569
ВАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13.
Зам. 3773
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ **ТЕЛЕФОНИ:**
для довідок — 454-84-92;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»
Internet: ***http://uamedia.visti.net/golos***